

GLAS

GLASILLO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Reorganizacija Zavoda za spomeniško varstvo

V Krnju je bil pred približno letom dni ustanovljen okrajni Zavod za spomeniško varstvo. V sodelovanju z muzejem v Krnju in drugimi gorenjskimi muzeji je zavod opravil vrsto pomembnih nalog na področju varstva kulturnih in drugih spomenikov na Gorenjskem.

Nove urede o zavodih za spomeniško varstvo pa predvidevajo ukinitev okrajnih zavodov za spomeniško varstvo in ustanovitev občinskih in medobčinskih zavodov. Pri prvih pogovorih o reorganizaciji kranjskega Zavoda za spomeniško varstvo se je izkristaliziralo mišljenje, da se v Skofiji Loka ustanovi občinski zavod, ker imajo tu vse pogoj za obstoj in uspešno delo takega zavoda in so že dosegli lepe uspehe. V Krnju pa bi imel sedež medobčinski zavod, ki bi skrbel za spomenike na področjih preostalih štirih gorenjskih občin.

O teh predlogih bodo v bližnjih prihodnosti razpravljali na sejah občinskih ljudskih odborov in okrajnega ljudskega odbora.

Vloga SZDL v luči nove ustave

SZDL — MOBILIZATOR IN ORGANIZATOR TEŽENJ IN POTREB OBČANOV PRI RAZPRAVLJANJU IN ODLOCANJU O PROBLEMIH KOMUNALNE SKUPNOSTI — ZA HITRO IN PRAVILNO OBVECANJE OBČANOV SE TRI RADISKE POSTAJE V OKRAJU

Kranj, 5. januarja — Osnutek nove ustawe načala Socialistične zveze delovnega ljudstva se pomembnejše naloge v družbenem življenju. Organizacijske oblike, nakazane na V. kongresu SZDL Jugov Slovenije in smernice v osnutku nove ustawe si utira pot v praktično življenje. Zbori priznajevalec morajo posredovati svoje misli pri današnjih izkušnjah o delitvi dohodka in izdelave ustreznih pravilkov v gospodarskih organizacijah.

Tako so bile nekatere osnovne ugovotitve na današnjem posvetovanju predsednikov občinskih odborov SZDL iz našega okraja. Pogovorili so z o tem, kaj načela SZDL pred valjajimi odločitvami, da član SZDL ne sme biti kleč na odgovornost zaradi izrečenih misli o delu posameznikov v organizaciji in podobno.

Kot je uvedoma omenil predsednik OO SZDL Martin Košir, osnutek nove ustawe daje SZDL dokaj pomembnejše mesto. Gre pa za mora SZDL se aktivneje kot določiti zbirati, usposabljati in priznati državljane, da preko ustreznih organizacij neposredno rešujejo svoje probleme in s tem tudi probleme ožje ali širše skupnosti. Predlog ustawe določa, da

je nalogi članov SZDL, da razpravljajo o delu raznih organov ali posameznikov, da so razni samoupravnji organi dolžni obvestiti člane SZDL pred valjajimi odločitvami, da član SZDL ne sme biti kleč na odgovornost zaradi izrečenih misli o delu posameznikov v organizaciji in podobno. Skratka kot predvideva predlog nove ustawe, bo moral SZDL postati resnični mobilizator v organizator kot osrednja vodilna sila socialističnih teženj pri uresničevanju potreb občanov.

Te smernice pravzaprav niso povsem nove, zakaj že V. kongres SZDL je kazal tako načine. Sprito tega so predsedniki občinskih odborov SZDL na današnjem posvetovanju že lahko govorili o konkretnih uspehih in določenih težavah pri uresničevanju teh načel. Delo v sekcijskih se ni dobiti pravih oblik. Tako je v kranjski občini 61 sekcija, v jeseniški 36 itd. Marsikje so to boj komisije, se pravi stalni krog ljudi in ne organizator širših plasti občanov, ki naj bi razpravljali o posameznih problemih. Različne so tudi izkušnje o stikih med občinskim odborom in njegovimi krajevnimi organizacijami. Ta je marsikje še precek.

Tudi nekatere krajevne organizacije SZDL so v tem času že pokazale določene slabosti in seveda tudi prednosti. Pri tem je posebno vprašanje — razvijanje dejavnosti SZDL na vse oziroma v najnižjih organih — v podružnicah. Določene komisije bi morale razviti več iniciativ in bi naj pretrsale določene lokalne pojave in probleme ter dajale predlage za njihovo konkretno reševanje.

Tisk in radio postajata močno sredstvo pri obveščanju in s tem tudi pri mobilizaciji državljanov za reševanje določenih problemov. Pri nekaterih primerih, zlasti pri tovarniškem tisku, gre se za ostanke administrativnih teženj, ki ovirajo svobojo informacij. Toda to so osamljeni pojavi. V glavnem pa so tudi sklenilo, da naj kmetij-

so se vse oblike informacij močno razširile in imajo vse pomembnejše vlogo. V kranjski občini ima 10 krajinskih odborov SZDL svoja glasila, svoje glasilo ima njihov občinski odbor, isto je na Jesenici. Da bi se povečali možnosti hiljega obveščanja bi bilo dobro če bi v prihodnje ustanovili v okraju tri radijske oddajne postaje, in sicer v Tržiču, na jesenicko-radevščinskem ter v kranjsko-kolskem območju.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Predsednik Tito na Brdu

Kranj, 5. januarja — Danes okoli 15.40 je skozi Kranj potoval predsednik republike Josip Broz Tito. Prisel je z Brianovim in nekaj časa preživel na Gorenjskem. Predsednik republike je v spremstvu svoje soprotege odpoval na Brdo.

Pred 20 leti v Dražgošah

Cankarjev bataljon je iz poljanske vojske izsel močno okrepljen z novimi borce iz Poljanske doline. 31. decembra 1941 je prispel v Dražgoše. Stel je okoli 200 moč. Bival je od 1. do 9. januarja 1942 v osvobojenih Dražgošah, ki so jih borce in vaščeni prekrstili v »Dražgoško republiko«. Od 9. do 11. januarja je imel Cankarjev bataljon tu največjo bitko, kar ji je bilo tedaj v Sloveniji. Nemci so tri dni z veliko premorjo in z uporabljanjem vseh sredstev poskušali zavzeti partizansko položje, vendar jim ni uspel. Cankarjev bataljon je imel svoje položaje na hribu 3 km dolgi črti, od »Bleške skale« po grebenom do Slemenja in do zaselka Peči; nato pa pod vasio do zaselka na cerkvi in naprej do strmin Dražgoške gore.

Bitka je trajala tri dni. Nemci so uporabljali tonove in iz vasi proti Dražgošam. Te kroglo so že Rudno bruhal topovske krogle med borbo začale več hiš. Neprigranata je vletela v hišo – poleg partizanov, se zanjeli v zid na zapečkom in ni eksplodirala. V drugem primeru je granata zadela mitraljezca Zajca izpod Rašice naravnost v prsi. Pri Novaku na južni strani Dražgoš in na Križu so falisti postavili težke mitraljeze, ki so vodoravno nasovali svinčene v Dražgoše. S topovi in težkimi mitraljezi so poskušali partizane paralizirati in omogočiti nemškim enotam, ki so pristekale na vsej črti, da čimprej in čimprejne videro v Dražgoše. Njihovo prizadevanje dolgo časa ni rodilo uspeha.

Cim boj se je razvimal boj in rastek pristek nemških odredov na Dražgoše, tem boji se je prostovoljno vanj vpletali tudi Dražgošani, ki prej v borbi niso sodelovali. Pripravili so zakone iz kamena, nosili muničijo in hrano na položaje. Ponekod so starčki, stare in otroci, ki so se umaknili v kleti, celo molili za zmago partizanov.

Tretji dan so Nemci že hujše priznili na Dražgoše, zlasti pri zaselku Jelenče. Končno so pristopili z Površico in se po grapi med zasedkom Peči in Slemenom.

Vlaga SZDL v luči nove ustave

(Nadaljevanje s 1. strani)

Med aktualnimi prizorami SZDL – kot osrednje subjektivne sile – pa trenutno še zmeraj ostaja delitev »čodke«. Ta občina in posamezna občina nikakor ni končana, daš je vedno podjetij, ki vse vseleja svoje pravilnike o delitvi čodke in cestnega dohodka. Precej je v temu priporočila pismo plenuma OO SZDL, ki so ga povsed sprejeli z dočimernim razumevanjem. Vendar je še vrsto nerešenih problemov (od sporov v posameznih kolektivih do nesocialističnih pojmov, ki jih je treba resno grajati). Navzoč so menili, da funkcije ne bi smela rušiti načela nagrajevanja po dejanskem opravljenem delu. Menili so, da je ena izmed osnovnih načel občinskih zborov proizvajalcev, da čimprej pretresajo doseganje uspeha in enčimo dosegene pojave pri teh naporih. – K. M.

Nič več po dveh tirih

(Nadaljevanje s 1. strani)

Precej razgibati, zlasti kar zadeva okrajne in republike organe. In če se bo njena dejavnost tudi v prihodnjem razvijala razen strokovnosti še v tej smerni, lahko pričakujemo znatno večje uspehe na področju kmetijstva, kot smo jih dosegali dosegli. – B. F.

DELO V NOVIH POGOJIH

Prva stvar, ki ji moramo v prihodnje posvetiti čimveč pozornosti, je družbeno upravljanje, ki naj v naši socialistični družbi tvori bistvo novih odnosov.

Predvsem naj bi organizacije Rdečega križa sodelovali pri družbenem upravljanju v zdravstvu, socialnem varstvu in na področju vzgoje in šolstva. Skrb za to je bila dosegla vse premalo sistematična. Sicer smo na raznih posvetih in sejah določali številne tovariške za razne svete, komisije in upravne odbore, nismo se pa potem več zanimali, če je bila ta izbira pravilna. Nismo zahtevali, da bi ti člani najrazličnejših organizacij od časa do časa poročali o svojem delu, še manj pa smo storili za to, da bi jim pomagali v raznih težavah in ob problemih, na katere so naleteli v teh organizacijah. Tako so ti posamezniki v teh organizacijah največkrat predstavljali la sami sebe, le svoja staličica in pogleda na določene stvari in ne organizacijo RK kot celoto.

Prav tako bo v prihodnje treba prilagoditi dejavnost naših osnovnih organizacij delu stanovanjskih skupnosti in drugih družbenih organizacij. Prav v stanovanjskih skupnostih mora delo RK konkretne oblike.

Dasi na splošno še ne govorimo o krajevnih skupnostih, je delo RK tudi na vasi izredno važno in ga moramo pristečati prav tako med prve naše naloge. Tu je treba predvsem nuditi pompoljno ljudem, ki so zaposleni v industriji in poslagati pri delu vaški mladini.

Druga – prav tako pomembna naloga Rdečega križa v prihodnji dobi skrb za zdravstveno просvetljevanje in vzgojo prebivalstva na splošno in na posebnih področjih, še posebej pa v boju proti tuberkulozi, proti alkoholizmu, pri negi bolnikov na domu, v boju za preprečevanje nesreč, za zdravo pruhano prebivalstvo, sodelovanje pri malih sanacijah in podobno.

Nagel razvoj našega gospodar-

Ljudje in dogodki

Zadnji dogodek v Libanonu kažejo, da velike sile še niso dvigale rok od vmešavanja na Bliskem vzhodu, ki je bil daljši v preteklosti vir dobrih zaustavkov s svojimi zalogami »tekočega zlata«. Britansko oboroženo silo so na prehodu v novo leto razglasile stanje pripravnosti na arabskem vzhodu in to je bil znak, da je Velika Britanija – z dušo in teleom – vmešana v državni udar v Libanonu. V sosedni Siriji so časopisi ostro obosodili britansko podporno desničarski skupini, ki je bila vmešana v državni udar. Hkrati so objavili sporodila o nemških britanskih vojaških ladjevja, ki je pluto v bližini, naloženo vojakov in razstrelivala. Ta poteka je imela namen zastrašiti, če že ne vrnijeta na potek dogodkov v Libanonu.

Kako je prišlo do državnega udara v Libanon? Po skupnjeni razpravi v libanonskem parlamentu se je državni udar v Libanonu začel, ko sta dva kapetana s 40 vojaki in osmimi

tanki v nedeljo zjutraj obkolila. To so dokazale nekatere poznejše preiskave, saj so pri ujetih »upornikih« našli radijske postaje, večje kolitine oružja, sile in druga vojaška oprema.

Kako je bilo politično ozadje državnega udara? Od kod so uporniki dobivali pomoč in pod-

podporo iz inozemstva. Ce ne bi bilo tako, potem bi bilo malo verjetnosti, če bi skupina ljudi poskušala napraviti državni prevrat. Libanonski državni voditelji so prepričani, da je pri vojaškem udaru bilo zapletenih v zaročenih

pri upornikih so našli in zamenili listine, ki kažejo, da so si uporniki razdelili politične in vojaške položaje. Ljudje, ki so jim organizatorji upora poverili oblast po svojih nazorih in političnih stališčih, zagovarjajo fascistične ideje. Ze to, da so bili člani Populistične stranke v sedanjih državah v pripravljenosti, zgovorno kaže, da je šlo za zaročenega sirijskega obsega. Zadnja libanonska oblast je, da zaročenega sirijskega obsega in je bila pravočasno zatrta.

Zdravko Tomšec

Silvestrovsko v tankih

Velika Britanija neposredno zapletena v pripravah prevrata. Ze »sprehodi« britanskega vojnega ladjevja po morjih arabskega sveta nakazujejo, kakšne namene je imela Velika Britanija v libanonski aferi. Ni nobenega dvoma, da so premiki skupnosti v odvračanje pozornosti arabskih držav na dogodek, ki so se začeli v libanonskem glavnem mestu. Po uradnih virih so ta poskus državnega prevrata označili kot pravo noros. Libanonska vojska je bila v načaju urah popolnog gospodarja politične skupnosti. Vendar klub temu ni treba prezreti, da so državni udar skrbno pripravljali.

SELCA – To so bili prvi očitnici, ko se je utrgal zemeljski plaz

Obiskali bodo bratsko republiko

Lansko leto so nekdanji izseljeni s Stajerske obiskali Srbijo, da bi ob 20-letnici izgnanstva pozdravili tiste, ki so jih leta 1941 sprejeli z ljubezno in z vso pozornostjo. Vlak BRATSTVA IN ENOTOSTI jih je odpeljal med tiste, s katerimi so dolga črka leta delili dobro in slabo.

Programe prilagoditi potrebam

(Nadaljevanje s 1. strani) dili mladi možje in fantje tudi po drugih gorenjskih krajinah.

V zadnjem času se pojavljajo nekatere težave v zvezi s finančiranjem zdravstvene vzgoje. Do lanskega leta so bila sredstva v ta namen zagotovljena v okrajnem predračunu, ko pa so bile te obveznosti prenesene na občine, ni bilo povzročilo dovolj razumevanja za to dejavnost in zato tudi potrebnih sredstev ne. Tudi letos ne kaže povsod najbolje, kljub temu pa občinske komisije za zdravstveno vzgojo upajo, da bodo v predračunih občin upoštevana tudi sredstva – potrebitna za izvedbo sprejetega programa dela.

Naj omenim še to, da je bilo doslej na področju zdravstvene vzgoje največ opravljeno v Krajkovi občini, kjer pri Obo-RK deluje izredno delavna komisija. Tudi ostale občinske komisije de-

la jo vedno bolj samostojno, okrajna komisija pa jim pomaga z nasveti in izkušnjami. – M. S.

Zemeljski plaz

je ogrožil tri hiše

(Nadaljevanje s 1. strani) stranjevalo zemljo in les kakih 25 ljudi. Po izjavi strokovnjakov je zdrselo v dolino okoli 300 kubikov zemlje, ki je nanesla okoli 20 kubikov lesa. Gmočna škoda je precejšnja, vendar še neocenjena. Človeški žrtve ni bilo.

Zakaj je prišlo do zemeljskega plazu še ni znano. Delavci, ki pomagajo pri reševanju menijo, da se bo z bližnjega hriba utrgalo nekaj zemlje. Vendar posebne nevarnosti ni več. Ljudje so lahko zdaj mirni. Dežurni gasilci pa so vseskočno budni in pripravljeni v vsakem trenutku pomagati.

M. Živković

Ker je tudi na Gorenjskem mnogo takih izgnancev, bi bilo prav, da bi tudi Gorenjeni po 20 letih obiskali tiste, ki so jim pomagali prenašati vojne tegobe.

V okviru sekcijske za izseljenje pri Okrajinem odboru ZB Kranj je bil v Kranju osnovan pripravljalni odbor z namenom, da bi organiziral obisk nekdanjih gorenjskih izseljenjencev v bratsko republiko Srbijo. Gorenjski izseljenenci, ki jih je prvi transport iz Sentvid-a odpeljal iz domovine, so bili v glavnem v Valjevu, manjše skupine pa še v nekaterih drugih krajev. Zato bi bil ta obisk na-

menjen Valjevu in seveda tudi drugim krajem. Obisk je predviden za september mesec 1962, in to za valjevski občinski praznik. Za to priložnost bodo nekdanji izseljeni pripravili tudi kulturni program. Potrebne stike bodo obiskovalci lahko navezali s srbskimi tovariši v mesecu maju, ko bo vedja skupina iz Srbije obiskala Slovenijo in tudi Kranj.

Zaželeno bi bilo, da bi se tega obiska udeležili po možnosti vsi nekdanji izseljeni z Gorenjske. V

vzvez s to akcijo naj zainteresirani zasedajojo objave v Glasu!

Sporočamo, da nas je za vedno zapustil naš dragi sinček

FRANI MURAJA

Pogreb bo iz hiše žalosti Planina 20, Kranj na kranjsko pokopališče.

Kranj, 5. januarja 1962

Zalujoči: očka, mamica, bratec, stara mama, stari oče in ostalo sorodstvo

vzgojo mladih deklet kot bodočih mater.

Uspešno reševanje zdravstvenih problemov je tesno vezano tudi z določenimi socialnimi nalogami. V preteklih letih je socialno delo v organizacijah RK obstajalo v razdeljevanju materialno-socialne pomoči ljudem, ki so bili zdravstveni ali socialno ogroženi. Nova načela socialne dejavnosti se zato v organizaciji RK, predvsem pa v osnovnih organizacijah, je prepočasi uveljavljajo. Pomoc ogroženemu ali njegovemu družini naj bi bila odsljek zlasti v tem, da privede določene posamezne oziroma družine do tega, da aktivno sodelujejo pri izboljšanju osebnih in družinskih razmer. Zato bo pogosto sodelovanje RK pri nadaljnem razvijanju služb izredno važno in potrebno. Predvsem bo potrebno sodelovanje organizacij RK z organi socialnega varstva. Nujno pa tudi sodelovanje in prosvetljevanje v zvezi s tem, da privede določene posamezne oziroma družine do tega, da aktivno sodelujejo pri izboljšanju osebnih in družinskih razmer. Zato bo pogosto sodelovanje RK pri nadaljnem razvijanju služb izredno važno in potrebno. Predvsem bo potrebno sodelovanje organizacij RK z organi socialnega varstva. Nujno pa tudi sodelovanje in prosvetljevanje v zvezi s tem, da privede določene posamezne oziroma družine do tega, da aktivno sodelujejo pri izboljšanju osebnih in družinskih razmer. Zato bo pogosto sodelovanje RK pri nadaljnem razvijanju služb izredno važno in potrebno. Predvsem bo potrebno sodelovanje organizacij RK z organi socialnega varstva. Nujno pa tudi sodelovanje in prosvetljevanje v zvezi s tem, da privede določene posamezne oziroma družine do tega, da aktivno sodelujejo pri izboljšanju osebnih in družinskih razmer. Zato bo pogosto sodelovanje RK pri nadaljnem razvijanju služb izredno važno in potrebno. Predvsem bo potrebno sodelovanje organizacij RK z organi socialnega varstva. Nujno pa tudi sodelovanje in prosvetljevanje v zvezi s tem, da privede določene posamezne oziroma družine do tega, da aktivno sodelujejo pri izboljšanju osebnih in družinskih razmer. Zato bo pogosto sodelovanje RK pri nadaljnem razvijanju služb izredno važno in potrebno. Predvsem bo potrebno sodelovanje organizacij RK z organi socialnega varstva. Nujno pa tudi sodelovanje in prosvetljevanje v zvezi s tem, da privede določene posamezne oziroma družine do tega, da aktivno sodelujejo pri izboljšanju osebnih in družinskih razmer. Zato bo pogosto sodelovanje RK pri nadaljnem razvijanju služb izredno važno in potrebno. Predvsem bo potrebno sodelovanje organizacij RK z organi socialnega varstva. Nujno pa tudi sodelovanje in prosvetljevanje v zvezi s tem, da privede določene posamezne oziroma družine do tega, da aktivno sodelujejo pri izboljšanju osebnih in družinskih razmer. Zato bo pogosto sodelovanje RK pri nadaljnem razvijanju služb izredno važno in potrebno. Predvsem bo potrebno sodelovanje organizacij RK z organi socialnega varstva. Nujno pa tudi sodelovanje in prosvetljevanje v zvezi s tem, da privede določene posamezne oziroma družine do tega, da aktivno sodelujejo pri izboljšanju osebnih in družinskih razmer. Zato bo pogosto sodelovanje RK pri nadaljnem razvijanju služb izredno važno in potrebno. Predvsem bo potrebno sodelovanje organizacij RK z organi socialnega varstva. Nujno pa tudi sodelovanje in prosvetljevanje v zvezi s tem, da privede določene posamezne oziroma družine do tega, da aktivno sodelujejo pri izboljšanju osebnih in družinskih razmer. Zato bo pogosto sodelovanje RK pri nadaljnem razvijanju služb izredno važno in potrebno. Predvsem bo potrebno sodelovanje organizacij RK z organi socialnega varstva. Nujno pa tudi sodelovanje in prosvetljevanje v zvezi s tem, da privede določene posamezne oziroma družine do tega, da aktivno sodelujejo pri izboljšanju osebnih in družinskih razmer. Zato bo pogosto sodelovanje RK pri nadaljnem razvijanju služb izredno važno in potrebno. Predvsem bo potrebno sodelovanje organizacij RK z organi socialnega varstva. Nujno pa tudi sodelovanje in prosvetljevanje v zvezi s tem, da privede določene posamezne oziroma družine do tega, da aktivno sodelujejo pri izboljšanju osebnih in družinskih razmer. Zato bo pogosto sodelovanje RK pri nadaljnem razvijanju služb izredno važno in potrebno. Predvsem bo potrebno sodelovanje organizacij RK z organi socialnega varstva. Nujno pa tudi sodelovanje in prosvetljevanje v zvezi s tem, da privede določene posamezne oziroma družine do tega, da aktivno sodelujejo pri izboljšanju osebnih in družinskih razmer. Zato bo pogosto sodelovanje RK pri nadaljnem razvijanju služb izredno važno in potrebno. Predvsem bo potrebno sodelovanje organizacij RK z organi socialnega varstva. Nujno pa tudi sodelovanje in prosvetljevanje v zvezi s tem, da privede določene posamezne oziroma družine do tega, da aktivno sodelujejo pri izboljšanju osebnih in družinskih razmer. Zato bo pogosto sodelovanje RK pri nadaljnem razvijanju služb izredno važno in potrebno. Predvsem bo potrebno sodel

Sindikati in SZDL o decentraliziranem gospodarjenju in samoupravljanju

Vsestranska razgibanost

POLLETNA ANALIZA DEJAVNOSTI NA SKUPNEM PLENUMU OBSS IN OBO SZDL TRZIC — PRAVILNIKI O DELITVI CD IN OD SPREJETI

TRZIC, 5. januarja — Včeraj je bil v sejnih dvoranih Občne skupnosti Občine Tržič predvsem analizirali uveljavitev sprejetih sklepov z zadnjega skupnega plenuma, ki je bil približno pred pol leta. In ker je to obdobje znadljivo za izdejavo novih pravilnikov o delitvi CD in OD glede na nov gospodarski sistem ter tesno povezan z decentralizacijo delavskega samoupravljanja, je razumljivo, da je bilo tudi na včerajšnjem skupnem plenumu največ govorov o tem, zlasti še, ker je vse to dogajanje najtegneje povezano s planiranjem za leto 1962, ki je prav te dni v ospredju.

Značilno za vse gospodarske organizacije na območju tržiške občine je, da je bilo pri izdelavi lotili izdelave pravilnikov,

enot) pa se odraža že v tem, da so delavci vsaj v osnovi pravili, ki jih je predložil Občni skupni plenum.

novih pravilnikov o delitvi CD in OD občutiti močno dejavnost vseh političnih organizacij in organov upravljanja. Seveda še ni moč dati nikakršne dokončne ocene, kakšni so ti pravilniki, vendar je razveseljivo že to, da je bila prav ob izdelavi teh pravilnikov (sprejeli so jih vse gospodarske organizacije razen v gostinstvu zaradi reorganizacije tollkuma vsestranske razgibanosti). Brez pomislekov pa lahko zapiskemo, tako je pokazala tudi včerajšnja razvorava, da imajo novi pravilniki še precej pomaničljivosti, ki jih bo treba v naščrštem času korigirati. Prav zaradi tega je bila na včerajšnjem plenumu izbrana posebna komisija, ki bo na osnovi poročila — imel ga je predsednik Občne skupnosti Viktor Kralj — in razprave izdelala proročila za vse gospodarske organizacije.

Dosedanja uveljavitev decentraliziranega upravljanja (značilna je predvsem v BPT, Peču in Runu, medtem ko so v ZLIT, Tovarni lepenke in Gradbenem podjetju ju pred formiranjem ekonomskih

vsega kaže, da bo odnos za celotno komuno med osebnimi dohodki in skladki letos boljši v končnih devetih mesecih (83,77% : 16,23%), ki so bili osnova za izdelavo novih pravilnikov. Veliko zainteresiranost je eo priznajalcem — uveljavitev pokazal tudi pri urejevanju notranje delitve osebnih dohodkov. Cesar je lani nih bo večih pretiravanj glede osebnih dohodkov, se je razmerje vendar gibalo med 1 : 10, medtem ko novi pravilniki dosegajo največji možen razpon 1 : 7. V notranji delitvi osebnih dohodkov pa bo potreben analizirati izplačevanje že v prvih mesecih in ugotoviti, na čigovo škodo oz. korist so osebni dohodki zvezčali ali zmanjšali. Vsekakršno nepravilnost bo treba seveda takoj popraviti, da bi s tem ne rušili delovnih odnosov in ne zavirili same proizvodnje. Seveda pa do neprerijskih pojavov lahko pride največ tam, kjer še ni decentraliziranega upravljanja v podjetjih. Prav zaradi tega bo potreben izdelati tudi analize, zakaj ponekod še niso

popolnejša, bo imela Tovarna lepenke tudi znatno nižje materialne stroške. In če upoštevamo vse naštete pozitivne strani rekonstrukcije (mimo boljših delovnih pogojev), bo Tovarna lepenke Tržič že prihodnje leto lahko prizvedla 300 ton ali 15 odstotkov lepenke več kot doslej, in to brez povečanja delovnega kolektiva. Za celotno tržiško gospodarstvo bo to vsekakršno prizadobitev, čeprav bo za rekonstrukcijo potrebnih okoli 150 milijonov dinarjev, kar pa bo podjetje že v prvi fazi rekonstrukcije prispevalo 110 milijonov dinarjev in sploh obnovilo podjetje v pretežni meri z lastnimi sredstvi. — B. Fajon

Tovarna lepenke v Tržiču bi prav gotovo lahko uvrstili med najstarejša podjetja na Gorenjskem. Prav zaradi tega je proizvodnja v tem podjetju še vedno holi ali manj obrtnika in začasta na vsestransko modernizacijo. Posledica tega je, da je delovni kolektiv Tovarne lepenke že daje razmišljaj o rekonstrukciji podjetja, ki se bo letos tudi lotil.

V prihodnjih dneh bodo načrti za rekonstrukcijo dokončno potrjeni. Zgodnjem spomladanskim dñem bo Tovarna lepenke začela dobiti novo podobbo. Nekatera sedanja — že precej zastarela prostora bodo porušili in začeli graditi nove — modernejše obrate. Z gradnjo bodo morali zaključiti še letos, ker se sicer lahko priskoči do neželenega zastaja v proizvodnem procesu. Rekonstrukcija bo dala pred-

Prizadevanja so obrodila sadove

Ob koncu preteklega leta je tudi delovni kolektiv obrtnega podjetja MIZAR Gorenja vas slavil svojo pomembno delovno zmago. Svojemu namenu so namreč izročili nova delavnice. Svečanosti sta prisostvovala tudi ljudska poslanca Vlado Logar in Sveti Kobal ter predsednik Občne skupnosti Loka Jože Nastran.

V gradnjo novih delavnic je podjetje vložilo 23,5 milijona dinarjev, od tega skoraj 70 odstotkov lastnih sredstev, kar je vsekakršno razveseljivo. Preostali znesek investicij je podjetje dobilo z dolgoročnim investicijskim kreditom. Odplačilo tega, vsaj tako menijo v podjetju, v prihodnje ne bo posebno bremenilo delovnega kolektiva. Delavnice so sodobno zgrajene; razen delovnih prostorov imajo še garderober, kopalnicu in druge.

Ceprav ocenjujemo ta uspeh podjetja MIZAR Gorenja vas, potem ne moremo prezeti prizadevnosti celotnega delovnega kolektiva, ki mu je ključna temu, da je malošteviljen, uspelo zbrati toliko sredstev. Zelo zanimiva je primerjava rezultatov poslovanja v letih 1958 in 1960. Bruto produkt na zaposlenega se je v tem obdobju dvignil od 456 tisoč na million 519 tisoč dinarjev, narodni dohodek pa od 226 tisoč dinarjev na 776 tisoč.

Kaj nam povede te številke? Nedvomno razen drugega tudi to, da je bil način, ki ga je delovni kolektiv podjetja MIZAR Gorenja vas uporabil pri organizaciji notranjega poslovanja, uspešen. Delež k celokuninku uspehom je prispeval tudi specializacija. Podjetje se je namreč v letu 1958 specjaliziralo za izdelavo lesensih elementov za hladilne omare. Tako so lahko prešli na serijski način dela. Glavni odjemalec njihovih izdelkov so Loški tovarni hladilnikov Škofja Loka, razen tega pa podjetje opravlja še vrsto uslug za okoliško prebivalstvo in deloma tudi za potrebe gradbenih podjetij v Ljubljani in Gorenji vasi. Plan za preteklo leto, ki so ga že do konca novembra realizirali 92-odstotno, je predvideval za 74 milijon dinarjev vrednost izdelkov.

Tudi na področju delavskega samoupravljanja je podjetje MIZAR Gorenja vas doseglo znaten napredok. Vso tekočo problematiko rešuje delavski svet sproti. Pojavno je tudi sodelovanje vodilnih uslužencev z organi samoupravljanja. V tem podjetju so pričeli že marca pretekloga leta s pripravami za sestavo pravilnikov o delitvi čistega in osebnega dohodka. Napačno pa bi bilo, če bi prizadaval, da je pri sestavi pravilnikov sodeloval samo delavski svet. Celotni delovni kolektiv je s svojimi tehničnimi pripomombami in predlogi doprinesel svoj delež k čim boljši izdelavi pravilnikov.

V podjetju imajo formiranih šest ekonomskih enot oziroma delovnih enot, kar jih imenujejo. V vsaki enoti je zaposlenih največ devet delavcev oziroma najmanj dva delavca.

Uspel oziroma zaslužek posameznika je odvisen od uspeha celotne delovne enote. Zato je povsem razumljivo, da se delavci med seboj mnogo posvetujejo in

so pred sprejetjem pravilnika analizirali in tako določili število točk, ki je za posamezno delovno mesto gibljivo. Pravilnik določa za presege nad 25 odstotkov še posebne nagrade. V podjetju menijo, da je izplačevanje osebnih dohodkov po tem pravilniku v redu, paziti morajo le na to, da so norme oziroma merila realna. Za to pa po skrbni posebni komisiji, ki obravnavata vsak kritičen primer.

Iščejo najustreznejše načine dela. Kadar opravijo kako delo, vodja delovne enote ugotovi uspeh in razveseljivo, jih tudi sprejme.

Pravilnik o delitvi osebnih dohodkov je v podjetju MIZAR Gorenja vas dokaj preprost in vsem razumljiv. Vsako delovno mesto

zadovoljeno pot podjetja pa najlepše označujejo besede predsednika DS, ko je ob svečani otvoritvi novih delovnih prostorov izjavil, da se ta znesek ne sme povisati.

P.

Po dvajsetih letih

Dražoše (P.) — Te dni bo poteklo dvajset let od znane dražoške bitke, v kateri je Cankarjev bataljon prizadejal okupatorju težke izgube. V spomin na ta dogodek bo v okviru tradicionalne zimsko-sportne prireditve »Po starih partizanskih Jelovicah« v tem kraju več prireditve. — Prebivalci tega partizanskega kraja se vneto pripravljajo na sprejem udeležencev. V tem namen so ustanovili več komisij, ki bodo tesno sodelovale oziroma sodelujejo z osrednjim odborom za organizacijo »Po starih partizanskih Jelovicah«.

Nadaljnjo pot podjetja pa naj-

lepo in veliko posloplje Zadružnega doma v Matičnah vsljuje misel, da je kulturno-izobraževalno delo v kraju razgibano tako kot malokrat. Takšno ugotavljanje na je zelo daleč od resnice. Od sekstenj, ki jih je združevalo Prosvetno društvo Simon Jenko ob ustavoprovodu 1954. leta, so ostale še tri: Šahovska, knjižnična in ženska sekacija. Slednja komaj životlini in jih zato ne obetajo dolgega življenja. Se manj razveseljiva pa je ugotovitev, da se je nedolgo tega izobilovalo celo težnja, da bi društvo razpustili.

Kje so vzroki za takšno stanje?

Klub velikemu Zadružnemu domu prosvetno društvo le nima najboljših delovnih pogojev. Tekož je namreč s prostori. Dvorana služi pogosto za skladišče Kmetijski zadrži, prostor, ki je bil pred časom objavljen društvu, pa so prav tako spremnili v skladišče. Ker pa dramska sekacija od časa do časa je pripravila kakšno uprizoritev (od leta 1954 menda vsega 8 premier), se je nad društvo začel zbirati teman oblak. Za uporabo odrada in dvoran (kdaj pa kdaj jo uporablja še za kakšno drugo prireditve) naj bi društvo upravljalo Kmetijski zadrži na jemanino.

Tudi knjižnica, ki je dobila svoje zatočišče v skromni sobici v posodnji šoli, komaj životlini.

Nadaljnjo pot podjetja pa naj-

lepo in notranje zadeve Franca Medja za nekatere pojasnila.

— Kdaj bo začela z delom informacijsko-sprejemna pisarna in kje bo?

— Da je bila tako pisarna v občini potrebna, smo čutili že dalj časa, vendar nismo imeli primerenega prostora. Seda je ta določen v občinski stavbi v Tavčarjevi ulici 43, in sicer v sobi 9. Pisarna bo zasedela z rednim poslovanjem še na mesec.

— In njena vloga?

— Informacijsko-sprejemna pisarna bo stranko, ki bo prista do načinka o delitvi. Napisala bo na pravo mesto in jo hkrati poučila o vseh formalnostih, ki jih je treba opraviti v ustreznih primerih. Glavni namen pisarne pa bo, da bo strankam nudila pomoč, da bodo na ustreznih in načrtevajo svoje pravice in obveznosti. S tem bodo precej razbremenjeni drugi uslužbeni in organi, kamor so se po naključju nenehale stranke ob svojih obiskih na občini. Ta pisarna bo namejena tudi državljanom za pomoč v primerih, kadar ne bodo vedeli, kaj naj se obrnejo na razne poslovne in druge.

— Ustvarjajo vlogo?

— Informacijsko-sprejemna pisarna bo stranko, ki bo prista do načinka o delitvi. Napisala bo na pravo mesto in jo hkrati poučila o vseh formalnostih, ki jih je treba opraviti v ustreznih primerih. Glavni namen pisarne pa bo, da bo strankam nudila pomoč, da bodo na ustreznih in načrtevajo svoje pravice in obveznosti. S tem bodo precej razbremenjeni drugi uslužbeni in organi, kamor so se po naključju nenehale stranke ob svojih obiskih na občini. Ta pisarna bo namejena tudi državljanom za pomoč v primerih, kadar ne bodo vedeli, kaj naj se obrnejo na razne poslovne in druge.

— Ustvarjajo vlogo?

— Informacijsko-sprejemna pisarna bo stranko, ki bo prista do načinka o delitvi. Napisala bo na pravo mesto in jo hkrati poučila o vseh formalnostih, ki jih je treba opraviti v ustreznih primerih. Glavni namen pisarne pa bo, da bo strankam nudila pomoč, da bodo na ustreznih in načrtevajo svoje pravice in obveznosti. S tem bodo precej razbremenjeni drugi uslužbeni in organi, kamor so se po naključju nenehale stranke ob svojih obiskih na občini. Ta pisarna bo namejena tudi državljanom za pomoč v primerih, kadar ne bodo vedeli, kaj naj se obrnejo na razne poslovne in druge.

— Ustvarjajo vlogo?

— Informacijsko-sprejemna pisarna bo stranko, ki bo prista do načinka o delitvi. Napisala bo na pravo mesto in jo hkrati poučila o vseh formalnostih, ki jih je treba opraviti v ustreznih primerih. Glavni namen pisarne pa bo, da bo strankam nudila pomoč, da bodo na ustreznih in načrtevajo svoje pravice in obveznosti. S tem bodo precej razbremenjeni drugi uslužbeni in organi, kamor so se po naključju nenehale stranke ob svojih obiskih na občini. Ta pisarna bo namejena tudi državljanom za pomoč v primerih, kadar ne bodo vedeli, kaj naj se obrnejo na razne poslovne in druge.

— Ustvarjajo vlogo?

— Informacijsko-sprejemna pisarna bo stranko, ki bo prista do načinka o delitvi. Napisala bo na pravo mesto in jo hkrati poučila o vseh formalnostih, ki jih je treba opraviti v ustreznih primerih. Glavni namen pisarne pa bo, da bo strankam nudila pomoč, da bodo na ustreznih in načrtevajo svoje pravice in obveznosti. S tem bodo precej razbremenjeni drugi uslužbeni in organi, kamor so se po naključju nenehale stranke ob svojih obiskih na občini. Ta pisarna bo namejena tudi državljanom za pomoč v primerih, kadar ne bodo vedeli, kaj naj se obrnejo na razne poslovne in druge.

— Ustvarjajo vlogo?

— Informacijsko-sprejemna pisarna bo stranko, ki bo prista do načinka o delitvi. Napisala bo na pravo mesto in jo hkrati poučila o vseh formalnostih, ki jih je treba opraviti v ustreznih primerih. Glavni namen pisarne pa bo, da bo strankam nudila pomoč, da bodo na ustreznih in načrtevajo svoje pravice in obveznosti. S tem bodo precej razbremenjeni drugi uslužbeni in organi, kamor so se po naključju nenehale stranke ob svojih obiskih na občini. Ta pisarna bo namejena tudi državljanom za pomoč v primerih, kadar ne bodo vedeli, kaj naj se obrnejo na razne poslovne in druge.

— Ustvarjajo vlogo?

— Informacijsko-sprejemna pisarna bo stranko, ki bo prista do načinka o delitvi. Napisala bo na pravo mesto in jo hkrati poučila o vseh formalnostih, ki jih je treba opraviti v ustreznih primerih. Glavni namen pisarne pa bo, da bo strankam nudila pomoč, da bodo na ustreznih in načrtevajo svoje pravice in obveznosti. S tem bodo precej razbremenjeni drugi uslužbeni in organi, kamor so se po naključju nenehale stranke ob svojih obiskih na občini. Ta pisarna bo namejena tudi državljanom za pomoč v primerih, kadar ne bodo vedeli, kaj naj se obrnejo na razne poslovne in druge.

— Ustvarjajo vlogo?

— Informacijsko-sprejemna pisarna bo stranko, ki bo prista do načinka o delitvi. Napisala bo na pravo mesto in jo hkrati poučila o vseh formalnostih, ki jih je treba opraviti v ustreznih primerih. Glavni namen pisarne pa bo, da bo strankam nudila pomoč, da bodo na ustreznih in načrtevajo svoje pravice in obveznosti. S tem bodo precej razbremenjeni drugi uslužbeni in organi, kamor so se po naključju nenehale stranke ob svojih obiskih na občini. Ta pisarna bo namejena tudi državljanom za pomoč v primerih, kadar ne bodo vedeli, kaj naj se obrnejo na razne poslovne in druge.

— Ustvarjajo vlogo?

— Informacijsko-sprejemna pisarna bo stranko, ki bo prista do načinka o delitvi. Napisala bo na pravo mesto in jo hkrati poučila o vseh formalnostih, ki jih je treba opraviti v ustreznih primerih. Glavni namen pisarne pa bo, da bo strankam nudila pomoč, da bodo na ustreznih in načrtevajo svoje pravice in obveznosti. S tem bodo precej razb

JESENICE — V lepo urejeni šolski kuhinji na obih osnovnih šolah na Jesenicah pripravijo dnevno okoli 1400 malic. Razen tega pa jih precej hodi v šolsko kuhinjo tudi na kosilo.

Radovljiska KOMUNA NEPODRTI KEGLJI

PRED LETI SO BILI RADOVLJISKI KEGLJACI MED NAJBOLJSIMI V SLOVENIJI, TODA NEUGODNI POGOJI ZA RAZVOJ KEGLJASKEGA SPORTA V RADOVLJICI SO JIH SEDAJ PRISILILI, DA SO ZAOSTALI

Ko je pred približno desetimi leti Kegljška zveza Slovenije dala pobudo za urejevanje kegljišč, je bil nraj kegljški klub »Prešeren« Radovljica prvi klub na Gorenjskem, ki si je uredil kegljišče. — Kljub temu, da to kegljišče ni bilo urejeno po potrebnih predpisih (njegova največja pomanjkljivost je, da je skoraj 4 metre prekratko), so radovljiski kegljaci dosegali na raznih tekmovalnih lepe uspehe in redno nastopali v slovenski konki ligi. Prva leta obstoja je imel klub okoli 120 članov. Razdeljeni so bili v krožke in so pridno trenirali.

Vse dotlej, dokler je bil v načini narodni slog kegljanja in se je tako pri treningu lahko zvrstilo veliko število kegljacev, razen tega pa v Sloveniji še ni bilo veliko modernih kegljišč, so se radovljiski kegljaci na tekmovalnih številkah pogovarjali za boljša mesta. Ko pa so se porajali novi kegljški klub, ki so si uspeli urediti moderna večstevna kegljišča, so Radovljicanji začeli zaostajati. Enosteno kegljišče ne dovoljuje zadostnih treningov, posebno še, ker pri kegljanju v mednarodnem slogu en kegljac za potrebnih 200 lutčajev potrebuje kar 1 ura in 20 minut. Število članov se je začelo zmanjševati, uspeli na tekmovalnih so bili, tudi veliko bolj podredni, dokler ni v preteklem letu klub »Prešeren« zdržal skoraj na dno lestvice.

O nujnosti gradnje novega kegljišča so v Radovljici začeli govoriti že pred petimi leti. Kljub temu, da je zanimanje za ta šport v Radovljici precej veliko, do sedaj še ni bilo mogče zagotoviti potrebnega denarja. Lokacija za kegljišče je že odobrena, izdelani

Praporčila sindikalnim podružnicam

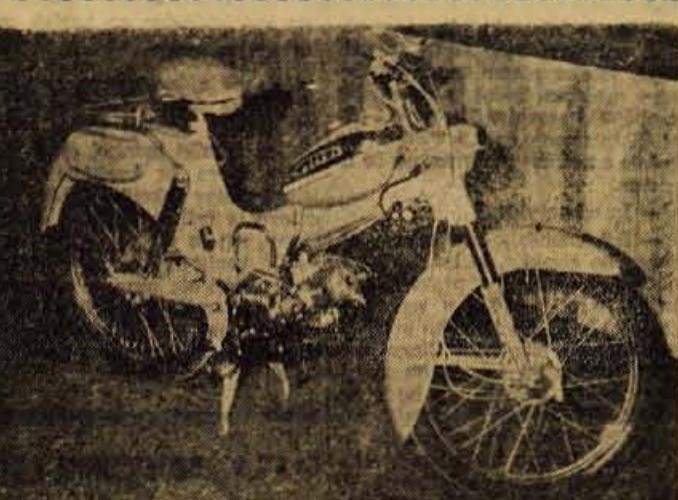
Ob koncu preteklega leta so se tudi na območju radovljiske občine začeli občni zbori sindikalnih podružnic. Med prvimi je imela občni zbor sindikalna podružnica prosvetnih delavcev v Radovljici, sledile so podružnice v podjetjih Elan Begunje, LIO Tomaz Godec Bohinjska Bistrica, hotel Zlatorog Bohinj in v Bojniščici Begunje. Na Občinskem sindikalnem svetu v Radovljici predvidevajo, da bodo vse podružnice pripravljene in izvedle občne zbrane najkasneje do konca februarja.

Da bi ti občni zbori kar najbolje uspeli, je ObSS pripravil posvetovanje s tajniki sindikalnih podružnic. Na posvetovanju so največ govorili o politični vsebinai, ki naj jo imajo občni zbori. Tako so priporočili, da naj člani sindikata na zborih razpravljajo o problemih, ki se porajajo ob decentralizaciji upravljanja in sprejemu novih pravilnikov o delitvi dohodka.

Na posvetovanju s tajniki so govorili tudi o potrebi po decentralizaciji sindikalnih podružnic. Na območju radovljiske občine je namreč že precej sindikalnih podružnic, ki združujejo člane več manjših kolektivov. Ce pa imajo kolektivi vsaj po 15 članov in tudi svoje organe delavskoga samoupravljanja, ni ovire, da ne bi imeli tudi samostojnih sindikalnih podružnic. Večjim podjetjem bodo priporočili, da formirajo sindikalne podružnice po ekonomskih enotah, za celotno gospodarsko organizacijo pa naj izvolijo tovarniški odbor oziroma sindikalni odbor podjetja. — M. S.

Izprave na nov statut

Nova nova ustava je pred dokončno izdelavo. Med drugim predvideva nove občinske statute. Pred kratkim je tudi Obč. Radovljica imenoval komisijo za izdelavo novega statuta. Na dveh dosedanjih sejih ju komisija pregledala podatke o novi ustavi, ki so doslej na razpolago. Z izdelavo novega statuta bo pricela, ko bodo dokončno znane vse določbe nove ustave.

NAROČAJTE GLAS — NAROČAJTE GLAS —

Kako je s prehrano šolarjev v jeseniški občini

V našem splošnem zakonu o šolstvu je še posebej poudarjen pomen telesne vzgoje na šolah. Ni dovolj, da šola skrb za umski razvoj otroka, njena naloga je tudi, da se ukvarja s telesnim razvojem otroka, tako da se bo otrok telesno in umsko skladno razvijal. Pri tem pa je prehrana otroka seveda nadvse pomembna.

Otroci na Jesenicah ne dobivajo doma zadostnih količin mleka in mlečnih izdelkov. Povprečje dnevne porabe mleka na Jesenicah je manj kot 2 deli na osebo. To povprečje je pod državnim in je porazno nizko. Zaradi lažje presoje takšnega stanja naj navedemo, da je povprečje porabe mleka v severnih evropskih državah preko enega litra.

Zato je uživanje mleka in mlečnih izdelkov otrokom v šoli pri šolskih malicah več kot potrebno. Šolske kuhinje so tako nujni sestavni deli šol. Premagati moramo pojmovanje, da so šolske kuhinje oziroma prehrana šolskih otrok vcialno in nesocialistično in ga naša družba ne sme dovoljevati. Enake, pravilno sestavljene in dobro pripravljene mafice so življenska potreba vseh šolarjev brez izjeme, ne pa dopolnilna prehrana socialno šibkejših.

Jesenški KOVINAR

Zivimo v času, ko se vedno več žena in mater vključuje v delo na vseh področjih družbenega življenja, zato je tudi družba dolžna pomagati otrokom zaposlenih matjer. Za matere je precejšnja razbremenitev, če dobivajo otroci v soli primerno hrano.

V ilustracijo, kako velika je kuhinja v jeseniški komuni za šolske kuhinje, naj navedemo nekaj podatkov. Za malice v kuhinji običajenih šolskih osnovnih šol plačujejo učenci po 300 dinarjev na mesec. Resnična cena malice je dnevno 24 dinarjev, ker pa uporabljajo živila iz mednarodne pomoči, pa dobrih 15 dinarjev. Razliko, ki znaša za enega učence v šolskem letu 884 dinarjev, za 1500 učencev pa preko milijon dinarjev plačuje Občinski ljudski odbor Jesenice. Razen tega gredo iz občinskega proračuna tudi vsi izdatki za živilo, osebne prejemke, nabave inventarja itd.

Kuharice, ki hrano pripravljajo na občah jeseniških osnovnih šolah, so dvakrat na leto izbravniško preglejene. Opaziti pa je, da starši v tem pogledu premalo sodelujejo s šolami. Zato bodo prosvetni delavci v prihodnje na roditeljskih sestankih obravnavati razen pedagoških tudi problemov, ki so v zvezi z otroško prehrano. Starši in prav tako pionirji in mladinci naj bi v prihodnje aktivno sodelovali pri sestavljanju jedilnikov in spoznavanju delo in gospodarjenje v šolskih kuhinjah.

S. B. — M. Z.

Veselo v novo leto

Vreme je ob letosnjem praznovanju Novega leta pošteno zgodno. Namesto mrzlega vremena in visokega snega nas je presenetil dež. Tako so se nekateri dirsalni prav travi in ne po snegu ter nebirali že prvi teloh.

Nič drugače ni bilo tudi na Jesenicih, v Mojstrani, Kranjski gori, Planici in drugod. Na Silvestrovem so kolone avtomobilov hitele proti Zgornjesavski dolini, nabito polni vlak na so obstali na proggi sredi trdne teme, ker jim je »zmankalo« pare zaradi težkega tovora. To se je zgodilo zadnjo soboto lani, ko se je potniški vlak, ki odpelje z Jesenice ob 18.05 med železniškima postajama Mojstrana in Martuljek kar dvakrat ustavil.

No, pa to še ni bilo najhujše, če povemo še podatek, da smo ta dan potovali iz Ljubljane do Kranjske gore (okoli 70 km) skoraj 5 ur, potem si lahko mislite, kakšen je bil uvod v praznovanje Novega leta oziroma slovo od starega.

Ni bilo malo takih, ki so priseljali ali prinesli s seboj smuči. Razčakanji so bili, med njimi je bilo v Kranjski gori največ Zagrebčanov in Ljubljancov, ko so na Silvestrovem na krahu snega ureizkušali svoje znanje na snegu. Prvi dan v novem letu je sicer skoraj pobralo in vriši nestreži so že v donoldanskih vrhod odrezeli nazaj proti Ljubljani ali Zagrebu, da bi si poiskali primerno zahavo vsaj doma.

Včeraj je noveletne braňnike prespala v planinskih kočah, hotelih ali počitniških hišicah.

Toda kljub vsem tem nevšečnostim so prebivalci jeseniške komune in gostje, ki so za praznike nihil tira, optimistično raznolženi stopili v novo leto 1962. — M. Živković

Tridnevni seminar

JESENICE — Občinski komite LMS na Jesenicah je organiziral tridnevni seminar za novoizvoljene člane Občinskega komitea.

Na seminarju med drugim obravnavajo delo in program občinskega komiteja LMS Jesenice za letos, nadalje naloge mladine v okviru novega načina gospodarjenja in v zunanjopolitične dogode.

Gospodinjska šola na Jesenicah organizira vrsto tečajev

Odkar so na Jesenicah ustanovili gospodinjsko šolo, so se prav zato povečale možnosti izobraževanja odraslih s področja gospodarstva, kuhanstva in gostinstva. Prav te dni je šola razpisala več tečajev za odrasle, v katerih se lahko vpisajo moški in ženske. Ti tečajji bodo obravnavali pripravo za dietično hrano, prehrano dojenčkov, prehrano predšolskih otrok in mlajših šolarjev. Nadalje bodo lahko slušatelji obiskovali tečaj za spoznavanje tehničnih pričinov v gospodinjstvu, tečaj za hitro pripravljenia kosila in ve-

čerje, za postrežbo in sprejem gostov ter tečaj za sodobno in praktično opremo ter ureditev stanovanjskih prostorov.

Kot kaže, je posebno med mladimi ženami in dekleti na Jesenicah precejšnja zanimanje za omenjene tečaje, ki jih prireja gospodinjska šola. Razen tega pa tudi nekateri otroški zdravnik usmerjajo matere šibkejših otrok v tečaj. Vsak slušatelj, ki bo uspešno končal tečaj z zaključnim izpitom, bo dobil naziv kvalificiranega kuharja I. ali II. stopnje.

Foto: F. Perdan

Zaslужeno priznanje

Na pobudo Zveze Svobod in društva in začetelj, da bi se na prej sodelovali in uvajali v delo tudi mlajši člane.

Bronasta odlikovanja so prejeli: Andrej Cerlicven — PD Žasip, Janko Eržen — PD Lancovo, Ivan Korosec — DPD Mošnje, Franc Pavlin — DPD Mošnje, Alojz Pretnar — PD Žasip, Terezija Šibar — DPD Lesce, Anton Pintar — DPD Mošnje, Franc Mavšer — DPD Bled; srebrna odlikovanja pa so si zaslužili: Janez Beznik — PD Gorjuše, Ana Blažin — PD Gorjuše, Jože Fister — PD Podnart, Ludvik Rutar — DPD Lesce, Anton Šolar — DPD Podnart, Janez Lazar — PD Kropa, Cilka Mertel — DPD Mošnje, Janez Strgovič — DPD Lesce, Anton Šilar — DPD Mošnje, Anton Šilar — DPD Bled.

Podeliti odlikovanje je sledil kulturni program, ki ga je pripravila folklorna skupina DPD Svoboda Bled, za razvedrilo pa so poskrbeli domači fantje s svojimi instrumenti.

V treh dneh 190.000 dinarjev

RADOVLJICA (M. Z.) — Letos so v Radovljici prvič organizirali noveletni sejem. Na graščinskem vrtu so radovljiska trgovska podjetja Specerija, Slovenka, Murka iz Lesc, Manufaktura, Knjigarna, Pekarna in slastičarna ter hotel Grajski dvor uredila svoje paviljone, v katerih so prodajali najrazličnejše svoje blago za široko potrošnjo in točili različne alkoholne in brezalkoholne pižaje. Po netočnih podatkih je največji profit naredil na sejmu trgovina Specerija, ki je v treh dneh prodala za okoli 190.000 dinarjev blaga.

1962 - jubilejno leto Glasa

Doslej največje nagradno žrebanje za naročnike Glasa

Dva mopa, televizijski sprejemnik, dva radijska sprejemnika in drugi bogati dobitki Dobitki so lahko važi, če boste pravočasno poravnali vsaj polletno naročnino za Glas (650 dinarjev).

Seveda pa bodo tudi tokrat imeli več možnosti tisti, ki bodo plačali naročnino za vse leto in tisti, ki so že dñe naročniki, in sicer:

- kdor plača za pol leta, bo imel en glas,
- kdor plača za vse leto, bo imel 3 glasove,
- kdor je naročen že več kot 5 let, bo imel 4 glasove,
- kdor je naročen že več kot 10 let, pa bo imel 5 glasov.

NAROČNIKI »GLASA« SO NEZGODNO ZAVAROVANI! V letu 1961 je Državni zavarovalni zavod izplačal

našim naročnikom nad pol milijona dinarjev zavarovalnine.

V LETU 1962 »GLASOVА PANORAMA« VSAK PO-NEDELJEK. V Panorami so objavljene zanimivosti z vsega sveta, reportaže, črtice in humoreske, sestavki iz znanosti in tehnike, za pionirje »Mlada rast«, film in še marsikaj, kar je vsakomur v razvedrilo.

POSEBNE NAGRADE ZBIRALCEM NOVIH NAROCNIKOV! Za vsakega novopriskobljenega naročnika 100 dinarjev, za vsakih deset naročnikov pa en glas pri tradicionalnem nagradnem žrebanju, ki bo marca letos.

Revija »Maneken«, ki jo izdaja Center za sodobno oblačenje v Ljubljani, posaja iz meseca v mesec bolj priljubljena. Krog njenih naročnic se nacio širi, in to po Sloveniji in okraj enako hitro tudi po ostalih naših republikah. Posebno vrednost teji reviji prav gotovo dajejo modeli, ki jih v Centru naredijo iz tkanin naših tehnikih tovarn in si jih zato lahko omisijo tudi naše žene in dekleta.

Razen dolge vrste modelov oblek za najrazličnejše bolj svečane priložnosti so v zadnji številki lanskega letnika Manekena vredni posebni pozornosti predlogi in kroji za preprostne igračke iz ostankov blaga, modni in kozmetični nasveti itd.

Prikupno moderno obleko za naše mlajše bralke smo vzeli iz predzadnje lanske številke.

Vlažno stanovanje

Morda niti ne sušite perila po stanovanju in vso paro pri kuhanju sproti odpravite s prezačevanjem, a vendar se na zidovih pojavljajo mokre lise. Vlaga pa je skoro vsakdanji pojav v novih stanovanjih. Ce niste mogli počakati z vselitvijo, ne da bi prej pregnali vlažnost zidov, se kaž rado zgodi, da bo boste imeli še precej časa. Ce je prostor prazen, lahko poskusite z negašenim apnom in neprestanim zračenjem. Vlago iz omarja pa poskusite odpraviti tako, da v frotirne vrečice namestite kafro in pustite vse skupaj v omarji. Kafra se bo napila vlage,

dom družina moda

Zima na jedilnem listu

Najbrž veste, da samo kurjenje in toplo oblačenje nista edina preventiva v zimskih mesecih; prav zato v jeseni poskrbimo tudi za ozimnico, da bi naš organizem kar najbolje prestal pomajkanje nujno potrebne zelenjave.

Pozimi naj bi organizem dobival hrano, v kateri so kalorije koncentrirane, saj pozimi niti v najbolj založenih trgovinah ni mogoče dobiti stvari, ki so potrebne za pravilno prehrano. Najbolj primanjkuje pozimi vitamin D, ker smo manj izpostavljeni sončnim žarkom; razen tega pa se zmanjša njegova količina tudi v kravjem mleku. Zato ne bi bilo napak, če bi slabotne cibice in otroci pozimi uživali ribje olje.

Kadar se omeni vitamin C, se takoj spomnimo na limone in pomaranče. Res, da je južno sadje precejšnji vir tega vitamina; toda zaradi tega ni treba zanemarjati lahko pristopne domače zelenjave, n. pr. krompir, kislo in sladko zelje, peteršilj, hren itd.

Po kilogramu krompirja (če je primumo vskladščen in pripravljen na način, pri katerem je izguba vitamina C najmanjša — kuhan v olupkih) ima toliko C vitamina, kolikor ga organizem dnevno zahteva. To ni ravno malo. Ce imate isti dan razen krompirja na jedilniku še zelje in boste mogoče pili tudi šipkov čaj, se vam ni treba batiti, da bi pričakali pomlad oslabljeni in slabokrvni. Vendar si je tudi dobro zapomniti, da količina vitaminov v krompirju pada, tako da bi morali v aprilu in maju pojesti kilogram krompirja dnevno.

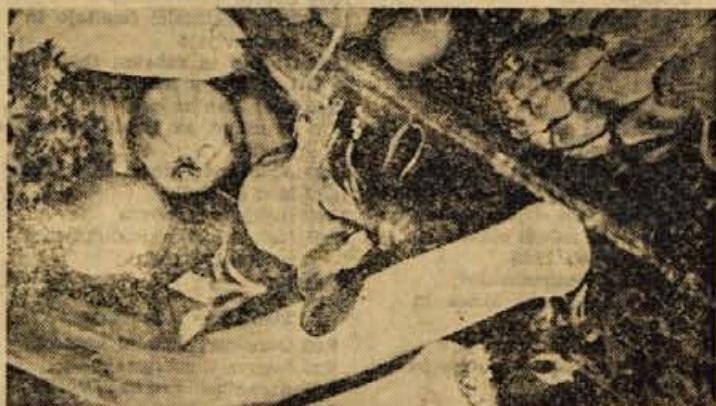
Najbrž ni družine, ki ne bi imela

MALI NASVETI

— Morda imate težave z otrokom pri jedi; servirajte jedi v velikih krožnikih in skodelicah, da bo videni manj. Otkoru včasih vzame tek prevelika količina hrane na krožniku, kar pa lahko zmanjšate s to optično prevaro. Poskus se ebnese tudi pri odraslih, ki pa preveč radi jedo; v tem primeru servirajte v manjših posodah, da bo navidezna velika količina hrane le paša za oči; zmanjšani obrok bo tako nasnil tudi prevelik apetit.

zaloge jabolk v shrambi. Vitamin C je nakopičen v lupini jabolka in tuk pod njem. Ce že morate jabolka lupiti, ker nameravate kuhati kompo ali čežano, napravite iz omarja

zelje je ena redkih zelenjav, ki jo je mogoče pozimi jesti svežo, zato nikdar ne zmanjšujte njegove vrednosti s kuhanjem. Kuhaite ga samo toliko, da ga zmanjša in ustvarite

in posušenih olupkov okusen in zdravilen čaj.

Zelje jejetje največ v solati; režite ga z nerjavavelim nožem, in sicer tak preden ga postavite na mizo.

ga za naslednji dan. Morda je res okusnejše, če je »sedemkrat« prevreto, toda količina koristnih snovi je s tem zmanjšana na minimum. (Nadaljevanje prihodnjic)

Barometer dobrega okusa

Je vaša garderoba vedno v redu? Zasledujete novo modo? Ste z njo zadovoljni? Izpopolnjujete svojo garderobo tako, da ste lahko primerno oblečeni ob vsaki priložnosti? Ste vedno pripravljeni na vsako priložnost? — Kolikor le morete od-

kritorsčno odgovorite na naša vprašanja. Končni rezultat vam utegne odkriti marsikaj zanimivega. — Z majhnim križcem zaznamujte samo tisto izmed treh vprašanj v eni skupini, na katero lahko odgovorite pritrilino.

Natančna ali površna

Ce imate novo torbico —

- a) ali jo po uporabi obrišete s cunjo —
- b) ali jo očistite in shranite v vrečko iz plastične mase —

c) ali jo pri ponovni uporabi že na poti od doma očistite kar z rokavicami —

Ce so vaše svetle rokavice že sredi dneva umazane —

- a) ali držite rokavice v rokah in mislite, da tako nihče ne opazi, da so umazane —
- b) ali ste za vsak primer že zjutraj dali v torbico rezervne rokavice —
- c) ali morda umazane rokavice brezbržno obdržite na rokah —

Kdaj ikrate obleke —

- a) enkrat na teden —
- b) vsakokrat, preden jih potrebujete —
- c) nikoli, ker mislite, da so gube večne —

Ko ste povabljeni na prireditve —

- a) ali pregledate obleko šele zadnji dan pred prireditvijo —
- b) ali pripravite obleko že teden dni poprej —
- c) ali obleke sploh ne pogledate vse do trenutka, ko jo oblecete —

marne. Vaši garderobi je zato usojena kar preveč kratka življenjska doba.

Preostale so nam še 4 večje skupine vprašanj, ki naj pomagajo odkriti vaš smisel za obleke in oblačenje. Prihodnjic si bomo skupaj ogledali, kako zasledujete modo. — Ker pa so za končno oceno potreben odgovori na vprašanja iz vseh skupin, vam svetujemo, da shranite ustrezne številke našega časopisa.

zato jo od časa do časa menjajte. Prav neprijeten je v prostorih vonj po plesnobi. Sčasoma se ga znebite, če boste pri pranju tal, vrat in oken v vodo vsuli nekaj terpentina, lizola ali salmijaka. Na vedro vode vsuje eno žlico tega ali onega sredstva. Dobro je, če uporabljate sredstva izmenoma.

Plesen z zidom pa odstranjujemo s krpo, navlaženo v raztopini enega dela salicilne kisline in pet delov spirita. Z drgnjenjem bo plesen izginula z zidu za precej časa. Postopek bo posebno uspešen v prostoru, ki ga pozimi ne kurite.

Ce ste odgovorili pritrilino pri točkah a, bi za vas lahko rekli, da se oblačite še kar zadovoljivo, vendar premalo skrbite za mladostno svežino svojega videza.

»Da« pri točkah b pomeni, da je vaša sposobnost ravnanja z garderobo na zavidljivi višini.

Tistim, ki ste z lahkim ali težkim srcom prikimali pri točkah c, moramo povedati, da ste nekoliko malo-

radijski in televizijski spored

Porocila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6., 7., 8., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter ob nedeljah ob 6.05, 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. uri

SOBOTA - 6. januarja

- 8.05 Poštarek v mladinske glasbeni redakciji
- 8.35 Operetni zvoki v izvedbi zabavnih orkestrov
- 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 9.25 Dva zgodovinska prizora iz albuma orkestralne glasbe
- 10.15 Od tod in ondod
- 11.00 Pevca Tereza Kesovija in Dušan Jakšič
- 11.15 Angleščina za mladino
- 11.30 Zvočna mavrica
- 12.05 Ansambel Milana Šanteta
- 12.15 Kmetijski nasveti - ing. Franc Skledar: Kaj delajo poljedelci pozimi na našem obratu
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 13.30 Seslanek instrumentov
- 13.50 Italijanski pevki Milva in Mina
- 14.05 Tri simfonične rapsodie
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.20 Napotki za turiste
- 15.25 Plesna orkestra Max Greger in Marty Gold
- 15.40 Komorni zbor iz Velja
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Gremo v kino...
- 17.50 Klavir v ritmu cha-cha
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.45 Okno v svet
- 19.05 Priljubljene slovenske popevke in ljubljanski jazz ansambel
- 20.00 Po domače v vedi sobotni večer...
- 20.20 Zabavna radijska igra
- 22.15 Oddaja za naše izseljence

NEDELJA - 7. januarja

- 6.00 Nedeljski jutranji pozdrav
- 6.30 Napotki za turiste
- 7.15 Vedro in zabavno
- 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva
- 8.00 Mladinska radijska igra
- 8.46 Stari mojstri, mlađi umetniki
- 9.05 Z zabavno glasbo v novi teden
- 9.48 Stiri pesmi za glas in klavir
- 10.00 Se pomnite tovariši...
- 10.30 Pisani glasbeni dopoldan
- 11.30 Kje je naše smučanje?
- 11.50 Igra orkester Mantovani
- 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I.
- 13.30 Za naše vas
- 14.00 Koroške narodne poje oktet Koroških akademikov
- 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II.
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.30 Zvočna mavrica
- 16.00 Humoreska tega teden
- 16.20 S prvakji jugoslovenskih opernih gledališč
- 16.45 Skladbe za violinino in klavir
- 17.05 Orgle in orglice
- 17.15 Radijska igra
- 18.00 Balada v g-molu
- 18.12 Pisane melodije
- 18.30 Sportno popoldne
- 19.05 Nedeljska panorama
- 20.00 Izberite melodijo tedna

PONEDELJEK - 8. januarja

- 8.05 Orkestralne rapsodije in legende
- 8.55 Za mlade radovedneže
- 9.25 Orkester Kurt Edelhagen

- 9.40 Sporočilo z Daljnega vzhoda
- 10.15 Od tod in ondod
- 11.00 Ileana Bratuž poje slovenske narodne
- 11.15 Naš podlistek
- 11.35 Uvertura in trije solistični prizori iz opere Mignon
- 12.15 Makedonska kola
- 12.15 Radijska kmečka univerza - Ing. Raoul Jenčič: Pozor - skupina žival
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 13.30 Sonata za violinino in klavir
- 14.00 Zvočni kaleidokop
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.20 Godala in zabavni zbori
- 15.40 Literarni spreهد
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 55 minut za ljubitelje operne glasbe
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Med sultami
- 18.40 Radijska univerza
- 19.05 Naši mladi reproduktivci z novimi posnetki
- 20.00 Igramo za vas

TOREK - 9. januarja

- 8.05 Gorenjski vokalni kvintet
- 8.25 Segava klaviatura
- 8.45 Ansambel Srečka Dražila
- 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 9.25 Lahek dopoldanski spored
- 10.15 Izberite melodijo tedna
- 11.00 Igra violinist Branko Pajević
- 11.15 Utrijuite svojo angleščino
- 11.30 Prva simfonija
- 12.05 Deset minut z Zadovoljnimi Kranjci
- 12.15 Kmetijski nasveti - Ing. Julija Smole:
- Obrezovanje jablan in hrušk v mladih nasadih za vzgojo krone
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 13.30 Skladbe Radovana Gobca poje Mariborski komorni zbor
- 13.50 Orkester Raphaele
- 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo
- 14.35 Glasbeni podlistek
- 15.20 Trio orglic Raisner
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Odmevi iz Chicaga
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
- 19.05 Prolog in prizor iz opere "Glumaci"
- 20.00 Poje zbor celovških Madrigalistov
- 20.30 Radijska igra

SREDA - 10. januarja

- 8.05 Iz Medjimurja do Istre v zvokih glasbe
- 8.30 Popevke se vrstijo
- 8.55 Pisani svet pravljic in zgodb
- 8.25 Dirigira Igor Markevič
- 10.15 Od tod in ondod
- 11.00 Tri arije iz Bottovega Mefistofeleesa
- 11.15 Clovek in zdravje
- 11.25 Zabavni zvoki
- 12.05 Trio Edija Goršča iz Celja
- 12.15 Radijska kmečka univerza - Ing. Milena Lekšan:
- Hranjenje sadnega drevja skozi list
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 13.30 Divertimento in suite
- 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 14.35 Pol ure z jugoslovenskimi pevci zabavne glasbe
- 15.20 Med mladimi slovenskimi skladatelji

- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Soferjem na pot
- 17.50 V ritmu cha-cha
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Popevke in majhni ansamblji
- 18.45 Ljudski parlament
- 19.05 Koncertira pianist Zdenko Marasović
- 20.00 Naš variete
- 21.00 Prezef opere Pikova dama
- 22.15 Po svetu jazzu
- 22.45 Glasbena medigrada
- 22.50 Literarni nočturno
- 23.05 Godalni kvartet v F-duru
- 23.37 S popevkami po svetu

CETRTEK - 11. januarja

- 8.05 Pojo solisti ljubljanske Opere
- 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo
- 9.25 Ansambel Mojmira Sepeta
- 9.40 Pet minut za novo pesmico
- 10.15 Od tod in ondod
- 11.00 Simfonične variacije
- 11.15 Ruski tečaj za začetnike
- 11.30 Ravnikove klavirske skladbe in Premrlovi samospevi
- 12.05 Veseli hribci vam igrajo
- 12.15 Kmetijski nasveti - Ing. Franjo Urlep: Gozdna renta v gozdovih zasebnega sektorja
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 13.30 Domači napevi izpod zelenega Pohorja
- 13.50 Orkester Les Baxter
- 14.00 Baletni fragmenti
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.20 Trio Jožeta Privška
- 15.30 Turistična oddaja
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Koncert po željah poslušalcev
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Violinist Blaise Calame v Ljubljani
- 18.45 Kulturna kronika
- 19.05 Veliki zabavni orkestri tega tedna
- 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napovedov
- 20.45 Zabavni orkester RTV Beograd
- 21.00 Literarni večer
- 21.40 Iz Plesnih preludijev
- 21.50 Zabavna glasba

PETEK - 12. januarja

- 8.05 Akademski zbor "Tone Tomšič"
- 8.20 Vrtljak zabavnih zvokov
- 8.55 Pionirski tečnik
- 9.25 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
- 10.15 Od tod in ondod
- 11.00 Pet liričnih melodij za violončelo in klavir
- 11.15 Naš podlistek
- 11.35 Po stezah pozabljenih plesov
- 12.05 Sekstet bratov Pleško s triom Bardorfer
- 12.15 Radijska kmečka univerza - Stefan Tratnik: Problematika preskrbe našega trga z vitaminimi
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 13.30 Od arije do arije
- 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 14.35 Igra senc
- 14.38 Pet skladb za flauto in klavir
- 15.20 Popevke v izvedbi jugoslovenskih vokalnih solistov
- 15.45 Jezikovni pogovori
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Portreti iz stare italijanske glasbe
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.45 Iz naših kolektivov

- 19.05 Prolog iz opere Knez Igor
- 20.00 Kitara in hammond orgle
- 20.15 Tedenski zunanje-politični pregled
- 20.30 Iz črnskih skladb
- 20.45 Štiristo let klavirske glasbe
- 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih
- 22.15 Po svetu jazzu

Televizija

SOBOTA - 6. januarja

- 18.00 Petelin Sanlukara - mladinska oddaja
- 19.00 TV pošta
- 19.15 S kamerom po svetu in domovini
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 Kratki film
- 20.30 Na tajnem kanalu - humoristična oddaja
- 21.15 Studio ena - glasbena revija
- 22.30 Detektiv John Drake - seriski film
- 22.30 Seriski film
- 23.00 TV dnevnik

NEDELJA - 7. januarja

- 10.00 Oddaja za kmetovalce
- 10.30 Piratski zaklad - seriski film
- Sportno popoldne
- 18.00 V nedeljo popoldne
- 18.45 Filmska reportaža o športnem dogodku
- 20.00 Sedem dni
- 20.45 Hamlet - angleški celovečerni film
- 20.45 Celovečerni igralni film

PONEDELJEK - 8. januarja

- 18.00 Otroški seriski film
- 18.30 Iz industrije za industrijo
- 19.00 Pregled
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 Propagandna oddaja
- 20.30 Novoletno darilo - TV dram
- 21.00 Izbiramo pesem Evrope
- 21.30 Filmski pregled
- 21.30 Seriski film
- 22.00 Tedenski športni pregled
- 22.15 TV dnevnik

TOREK - 9. januarja

- 20.55 Zabavno-reklamna oddaja
- 21.05 Zabavni spored

SREDA - 10. januarja

- 18.00 Zabavni vrtljak - zabavna oddaja za otroke
- 18.40 Jim iz džungle - seriski film
- 19.05 Drugače bi svet miroval - poljudnoznanstvena oddaja
- 18.00 Pionirski mozaik
- 19.00 Seriski film
- 19.30 TV obzornik
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 Propagandna oddaja
- 20.30 Ljubezen in ritem - glasbena zabavna oddaja
- 21.30 Portreti in srečanja
- 22.00 TV državnik

CETRTEK - 11. januarja

- 18.00 Filmi za otroke
- 19.00 Cas, ljudje in dogodki
- 20.00 Dokumentarni film
- 20.30 Kralj na Betajnovi - prenos iz Drame
- 20.20 Propagandna oddaja
- 20.30 Zagreb 62
- 22.00 Veliki nemški filmi
- 22.30 TV dnevnik

PETEK - 12. januarja

- 19.30 Dnevnik dr. Hudsona - seriski film
- 20.00 TV dnevnik
- 20.30 Zagreb 62

radijski in televizijski spored

kino

SOBOTA - 6. januarja

-Center- - francoski barvni CS film GRBASTI VITEZ ob 16., 18. in 20. uri, premiera francoskega filma JEZIK ZA ZOBE ob 22. uri.

-Storžič- - amer. barvni VV film KONJENIKI ob 10., 15., 17. in 19. uri, premiera slov. filma DRUŽINSKI DNEVNIK ob 21. uri.

-Svoboda- - amer. barv. CS film KRALJ IN JAZ ob 17.30 in 20. uri.

-Cerkije Kravac- - francoski barvni film AVANTURE CASANOVE ob 19.30 uri.

-Naklo- - ital. barv. CS film BENETKE, MESECINA IN TI ob 19.30 uri.

NEDELJA - 7. januarja

-Center- - franc. barv. CS film GRBASTI VITEZ ob 14., 16., 18. in 20. uri.

-Storžič- - mladinski film MALA LAZNIVKA matineja ob 10. uri, slovenški film DRUŽINSKI DNEVNIK ob 13. uri, amer. barv. VV film KONJENIKI ob 15., 17., 19. in 21. uri.

-Svoboda- - mladinski film MALA LAZNIVKA ob 13.30 uri, amer. barv. CS film KRALJ IN JAZ ob 15., 17.30 in 20. uri.

-Cerkije Kravac- - francoski barv. film AVANTURE CASANOVE ob 15.30 in 18. uri.

-Naklo- - ital. barv. CS film BENETKE, MESECINA IN TI ob 15.30 in 18. uri.

Potujoči kino predvaja amer. film MODRI PAJČOLAN ob 15.30 v Predvoru in ob 18.30 uri v Preddojah.

PONEDELJEK - 8. januarja

-Center- - slovenski film DRUŽINSKI DNEVNIK ob 16., 18. in 20. uri.

-Storžič- - francoski barvni CS film GRBASTI VITEZ ob 10., 16., 18. in 20. uri.

TOREK - 9. januarja

-Center- - slovenski film DRUŽINSKI DNEVNIK ob 16., 18. in 20. uri.

-Svoboda- - francoski film JEZIK ZA ZOBE ob 17.30 in 19.30 uri.

SREDA - 10. januarja

-Center- - premiera francoskega CS filma MODERATO CANTABILE ob 16., 18. in 20. uri.

-Storžič- - slovenski film DRUŽINSKI DNEVNIK ob 10., 16., 18. in 20. uri.

CETRTEK - 11. januarja

-Center- - franc. CS film MODERATO CANTABILE ob 16., 18. in 20. uri.

-Storžič- - slovenski film DRUŽINSKI DNEVNIK ob 10., 16., 18. in 20. uri.

-Svoboda- - premiera ital. barv. filma NENAVÁDEN SVET ob 17.30 in 19.30. uri.

PETEK - 12. januarja

-Center- - franc. film JEZIK ZA ZOBE ob 16., 18. in 20. uri.

-Storžič- - franc. CS film MODERATO CANTABILE ob 10., 16., 18. in 20. uri.

Zirovnica

6. januarja italij. franc. barv. CS film KARTAGINA V PLAMENIH
7. januarja ameriški barv. film TOBY TYLOR

Dovje

6. januarja ameriški barvni film TOBY TYLOR

Skofja Loka -SORA-

7. januarja nemški film PREPROSTO DEKLE ob 15., 17. in 20. uri.

9. januarja jugoslovanski film PESEM ob 20. uri.

10. januarja jugoslovanski film PESEM ob 18. in 20. uri.

11. januarja sovjetski film AURICA ob 20. uri
12. januarja sovjetski film AURICA ob 18. in 20. uri

Radovljica

6. januarja italijanski film SLADKO ZIVLJENJE ob 20. uri

7. januarja italijanski film SLADKO ZIVLJENJE ob 17. uri

7. januarja angleški CS film SNOVI IN LJUBIMCI ob 15., 20.15 in matineja ob 10. uri

8. januarja zapadno nemški film TUJA ŽENA ob 20. uri

10. januarja zapadno nemški film TUJA ŽENA ob 18. in 20. uri

11. januarja francoski barvni film AMBICIOZNA ob 20. uri

12. januarja zapadno nemški barvni film FRANCISKA ob 20. uri

gledešče

PREŠERNOVO GLEDALIŠCE

v Kranju

SOBOTA - 6. januarja ob 16. uri
P. Ovsec: BAGDADSKA PRAVLJICA - Izven

NEDELJA - 7. januarja ob 10. uri dopoldne URA PRAVLJIC, ob 15. in 19. uri P. Ovsec: BAGDADSKA PRAVLJICA - Izven

TOREK - 9. januarja ob 16. uri
P. Budak: KLOBČIČ za red Iskra

gibanje prebivalstva

v Kranju

Poročili so se: Anton Puhamonter in Matilda Govedič tkalka; Mijo Kurečič knjigovodja in Frančiška Umer bančna uslužbenka; Jože Vidic strojni ključavnica in Frančiška Lunar Šilvija; Janez Hodnik uslužbenec in Frančiška Kern delavka; Josip Sever delavec in Gabrijela Pogačnik tkalka; Karol Begus delavec in Frančiška Katrašnik Šilvija; Josip Potočnik ključavnica in Mihaela Kelvišar natakarica; Ivan - Ladislav Urbanček elektromehanik in Marjetka Dolenc trg. pomočnica; Franc Erzen pleskar in Antonija Pivk nameščenka; Radoval Anikič miner in Alojzija Kunč delavka; Slavko Jagodic mizar in Stefanija Agnič gospodinja; Jozo Mabič gradbeni delavec in Stefanija Cesen tov. delavka; Franc Sušteršič nameščenec in Marija Mušič gosp. pomočnica; Adolp Tramte delavec in Stefanija Troha delavka; Avguštin Majcen Šofer in Frančiška Ribič krojačica; Simon Djordjević delavec in Marija Borko Šilvija; Ivan Rinc oficir JLA in Ivanka Rajterič kuharica; Vincenc Sirec grafik in Jožica Lukša uslužbenka; Janez Frelih Šofer in Jolanda Nemec delavka; Jožef Puhalj uslužbenec in Venčeslava Čevlj. prešivalka; Anton Zupančič uslužbenec in Ana Frantar pletiča; Hermagor Trojer avtovozvornik in Ana Piršegovalka; Karel Kejzar ključavnica in Matilda Govedič tkalka.

Rodile so: Smiljana Lukšič - dečka; Jožeta Markut - dečka; Milka Avpič - dekllico; Danica Koštelec - dekllico; Frančiška Jelenc - dečka; Marija Ovsenek - dekllico; Silva Smole - dečka; Danica Gajperin - 2 deklidci; Mira Bartel - dečka; Ana Porenta - dečka; Marija Urančič - dečka; Jožeta Dagarin - dekllico; Stanislava Larics - dečka; Marija Ahadič - dekllico; Marjetka Destovnik - dekllico; Marija Rajgelj - dečka; Marija Javor - dekllico; Jožica Petrič - dečka; Marija Cerne - dekllico.

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše nepozabne mame, sestre, svakinje, nečakinje in sestrične

HILDE BATISTIC, roj. DOLENČ

smo prejeli toliko dokazov sočutja, da se ne moremo zahvaliti vsakemu posebej.

Zato prav srčna hvala vsem, ki so nam kakorkoli izkazali sočutje.

Posebej se zahvaljujemo zdravniku dr. Vrbanjku za vso pozitivnošč, ki jo je izkazal v času dolgotrajne bolezni, duhovščini, pevskemu zboru, upravi in kolektivu Gozdnega gospodarstva in Gorenjskega tiska, učencem I. b. razr. Vajenske Šole, vsem darovalcem cvetja in vsem tistim, ki so jo počastili na njeni zadnji poti.

Kranj, 5. januarja 1962

Rodilni BATISTIC in DOLENČ

KOMISIJA za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij podjetja -Komunalni servis- Kranj razpisuje naslednja delovna mesta

materialni knjigovodja vodja oddelka za polaganje plastičnih mas

Interesenti naj se zglasijo na Upravi podjetja ali pa posljejo vlogo na gornji naslov

Posipanje poledenelih pločnikov - čiščenje sneg

-Oddelek za gradnje in komunalne zadeve občine Kranj opozarja vse lastnike in upravitele hiš, da so dolžni v smislu 5. člena določil odloka o javnem redu in miru v občini Kranj, posipati poledenele pločnike pred hišami, v primeru padavin pa odstraniti sneg do 6. ure zjutraj.-

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri Podjetju za PTT promet v Kranju

SPREJME

v delovno razmerje:

1. finančnega knjigovodja
2. materialnega knjigovodja
3. strojepiska la ali Ib
4. mehanike tt za delo v ATC nc VF in tg napravah
5. vodjo garaže
6. referenta za meritve

Pogoji za razpisana delovna mesta so naslednji:
ad. 1 in 2 ustrezna šolska izobrazba (ESS ali popolna srednja šola) z nekaj praksou na teh delovnih mestih
ad. 4 visokokvalificirani ali kvalificirani tt mehaniki

z ustrezno praksou
ad. 5 avtomehanik in Šofer D-kat.
ad. 6 dokončana STS

Plača po pravilniku o cestnih dohodkih. Nastop službe je možen takoj.

Kandidati naj vložijo svoje prošnje z življenjepleom v sekretariatu podjetja.

mali oglasi

Prodam tricikel in harmoniko 48 basno ter 12 V hupo fanfari. Smledniška 76 1

prodam

Koncertni klavir počeni prodam. Naslov v oglasnem oddelku 4386

X. TRADICIONALNI TEKSTILNI PLES V KRAJNU 27. I. 1962

Prodam 130 do 140 kg težkega prasiča. Naslov v oglasnem oddelku 2

Prodam nov mizarski skobelnik. Naslov v oglasnem oddelku 3

Prodam 700 kg zimskih jabolk po 40 din. Jenko Fridel, Hraše 39. Smlednik 4

Industrija obutve - Planika-Kranj, proda stroj za skozi šivanje podplatov in stroj za sekanje podplatov z elektromotorji. Prednost nakupa imajo državna podjetja 4395

Prodam elektromotor - dinamo 3 KM, Tupaliče 41, Preddvor 5

Prodam brejo telice ali kravo po izbiri in plemensko svinjo brejo 10 tednov. Praprotna polica 28 8

Prodam prasiča težkega 180 kg. Pangeršica 6, Golnik 7

Prodam pozavno B Lignaton, originalno, češko, novo, z etuijem. Ogled vsako popoldne. Gospodstvo 6, Kranj 8

Prodam plemenskega vola, 550 kg težkega. Zalog 7, Golnik 9

Prodam 2 prasiča, vsak tehta od 160 do 180 kg. Okroglo 5 10

Prodam prasiča - Špeharja-, težkega 200 kg. Senturška gora 8, Cerknje 11

Prodam prasiča, težkega do 180 kg. Vinko Frantar, Dobro polje 11, Brezje 12

Prodam plemenskega vola, 490 kg težkega, sposoben za vožnjo. Nomenj 42, Bohinjska Bistrica 13

Prodam šivalni stroj - Singer - za entlanje. Savska Loka 16, Kranj 14

Prodam 2-stanovanjsko hišo ali samo eno stanovanje, takoj vseljivo. Dam tudi kot dosmrtno stanovanje. Oddati ponudbe pod - Periferija Kranja - gotovina 15

Prodam plemenskega vola, nad 800 kg težkega. Podreča 11, Smlednik 34

Prodam prasiča 175 kg težkega. Senčur 113 35

Prodam ovoce za zakol. Cešnjevec 27, Cerknje 33

Novo pohištvo za dnevno sobo - Igor in 9,5 m² bukovega parketa, prodam. Bizjak, Prešernova 14 37

Prodam prasičke po 7 tednov stare. Sr. vas 55, Senčur 38

Ugodno prodam dobro ohranjen radioaparat - Savica 58 A-. Naslov v oglasnem oddelku 39

Prodam 2 prasiča po 40 kg težka in večjo količino ajdovih plev. Naslov v oglasnem oddelku 40

Ugodno prodam rabljen povečevalnik z vsem priborom, mizarsko mizo, pianino in razdeljivo parcelo. Naslov v oglasnem oddelku 41

Rabiljeno kuhinjsko opremo ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku 42

kupim

Kupim večjo količino pravovrsne stave. Naslov v oglasnem oddelku 16

Kupim 30 mm borove deske, Homar, Ljubljanska 19, Kranj 17

Kupim kompresor do 41/min., 4 A.U. Savska Loka 16, Kranj 18

Kupim mladega vola, težkega okrog 500 kg, vajenega dela. Langerholc, Moškrinj 3, Sk. Loka 33

ostalo

Podpisana Polda Starman, gospodinja, Suha 46, preklicujem in obžalujem s tem vse neresnice besede in žaljivke, ki sem jih izrekla zoper Nežko Trampuž in Rino Vari ter Ivanko Trampuž in se jim zahvaljujem, da so odstopile od zasebne kazenske tožbe. Polda Starman 19

Obveščamo cenejene odjemalce, da bo trgovina zaradi letne inventure zaprta v dneh 8, 9, 10. in 11. januarja. V teh dneh blaga ne bomo izdajali. ŽELEZNINA, Kranj 20

Zamenjam 14 tednov brejo svinjo za debelega prasiča. Po možnosti tudi doplačam. Vopovlje 8, Cerknje 10

Preklicujem bl. št. 50071, izdan v Komisiji trgovini Kranj dne 28. 10. 1961. Jožica Presek 22

Gorenjski fantje - mornarji, ki služijo vojaški rok v Puli. V. p. 1159/40 želijo srečno Novo leto 1962 gorenjskim fantom in dekletom. Juri Kadivec, Pavel Hafner, Janko Meglič, Edo Mubi, Ivan Rekar, Miloš Klapčar, Ivan Močnik, Janez Skomavec, Franc Pirnat 23

Preklicujem izrečene žaljivke v zvezi s sumničenjem o Doroteji Fajfar, Krašnova 3. F. M. 24

Pozivam opazovano osebo, ki mi je v gostilni na Visokem vzela dearnico in rokavice, da mi jih v izogib posledicam vrne. Anton Florjančič, Visoko 78 25

V Cerknjah sem izgubil levo črno rokavico. Najditega prosim, naj jo proti nagradi odda v gostilno pri Kernu 26

Upokojene, vdovec, poroči žensko srednjih let. Ponudbe poslati pod -Pred Pust- 27

Kuhinjska pomočnica dobri stalno zaposlitev. Ponudbe oddati v Vajenskem domu Kranj, Tomšičeva št. 44 28

Sporočamo, da nismo plačniki dolgov, sina Stefana Milinarja, Zavasica 60, Kranj. Starši Milinarjevi 29

Izgubljen zlat prstan dobite v sobi 1, Okrajnega sodišča Kranj 30

Iščem delavko, ki dela na 2 izmeni, za pomoč v gospodinjstvu. Nudim hrano in stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku 31

Stanovanje, hrano in dobro plačo nudim samostojni gospodinski pomočnici k tričlanski družini. Nastop službe možen takoj. Naslov v oglasnem oddelku 32

objave

Dežurna služba veterinarjev ob nedeljah v mesecu januarju 1962:

7. 1. Jože Rus tel. 26-95 Cerknje 14. 1. Srečko Vehovec tel. 20-70 Kranj, Stroščeva 3

21. 1. Bogdan Cepuder tel. 23-18 Kranj, Koroška 9 28. 1. dr. Franc Rutar tel. 27-04 Kranj, Pianina 4

Z Novim letom 1962 je prenahala obratovali privatna gostilna "PRI STEFANU" v Selci nad Skojo Loko. Vsem dosedanjim gostom in poslovnim prijateljem se za njihovo sodelovanje zahvaljujem in želim vsem srečno in zadovoljno Novo leto 1962.

SIFRAR CILKA

Pogoji: dovršena ekonomska srednja šola ali 10-letna praksa na tem delovnem mestu.

Pismene ponudbe morajo biti vložene do 20. januarja 1962.

ZAHVALA

Vsem, ki ste ob smrti mojega ne-pozabnega moža

Andreja Pernuša

z menoj sočustvovali, darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti se iskreno zahvaljujem.

Posebno zahvalo sem dolna g. dr. Bežku za trud, g. Fortunu za tolubo in spremstvo pri pogrebu ter članom delovnega kolektiva Kamnoseštvo Kranj.

Zalujoča žena

RAZPIS

Solski odbor osnovne šole »A. T. Linhart« Radovljica

RAZPISUJE

mesto računovodstvo na osnovni šoli »A. T. Linhart« v Radovljici.

OBJAVA

za vse lastnike motornih vozil iz občine Škofja Loka

Podaljšanje registracij motornih vozil za leto 1962 bo:

I. Za mesto Škofja Loka z okolico:

1. V pondeljek, dne 15. januarja 1962, od 7. do 14. ure
 2. V torek, dne 16. januarja 1962, od 7. do 14. ure
 3. V sredo, dne 17. januarja 1962, od 7. do 12. in od 14. do 18. ure
 4. V četrtek, dne 18. januarja 1962, od 7. do 14. ure
- Podaljšanje bo za vse vrste motornih vozil v prostorih ObLO, soba št. 14.

II. Za območje krajevnega urada Poljane in Gorenja vas:

1. V petek, dne 19. januarja 1962, od 8. do 17. ure na sedežu krajevnega urada Gorenja vas, za vse vrste motornih vozil.

III. Za območje krajevnega urada Selca, Zelezniki in Zali log:

1. V pondeljek, dne 22. januarja 1962, od 8. do 17. ure
2. V torek, dne 23. januarja 1962, od 8. do 13. ure

Podaljšanje bo na sedežu krajevnega urada Zelezniki za vse vrste motornih vozil.

Za opravičene zamudnike bo podaljšanje registracije na sedežu občinskega ljudskega odbora, do vključno 27. januarja 1962, v rednem delovnem času.

Tiskovine za podaljšanje so na zalogi pri vseh krajevnih uradih in na sedežu ObLO in jih je treba pravočasno nabaviti ter izpolniti s pisalnim strojem.

Za vse potrebne informacije se obračajte na šefe krajevnih uradov in referenta za promet pri ObLO.

Natančnejši postopek za podaljšanje registracije je objavljen v okrožni, ki je bila dostavljena vsem gospodarskim organizacijam in krajevnim uradom za oglašne deske.

OBCINSKI LJUDSKI ODBOR
ŠKOFJA LOKA

TRGOVSKO PODJETJE AGRARIA KRAJN ODKEPUJE V SVOJEM SKLADISCU, GORNJESEAVSKA ST. 5 VSE KOLICINE JABOLK, SVEŽEGA ZELJA, JEDILNE PESE IN OSTALIH KMETIJSKIH PRIDELOK PO NAJVISJIH DNEVNIM CENAH

Obvestilo zavarovancem DOZ

Z reorganizacijo Državnega zavarovalnega zavoda (DOZ) s 1. januarjem 1962 poslujejo na teritoriju okrajnega ljudskega odbora Kranj dve zavarovalnici, in sicer zavarovalnica Jesenice s sedežem na Jesenicah, in to za območje občine Jesenice ter zavarovalnica Kranj z začasnim sedežem v Radovljici za občine Radovljica, Kranj, Škofja Loka in Tržič.

Stevilki tekočega računa za zavarovalnico Jesenice je NB Jesenice 607-13-5-409, za zavarovalnico Kranj NB Radovljica 607-14-5-112, poštni predel za to zavarovalnico je na pošti v Radovljici št. 75.

Ker bosta zavarovalnici poslovali po teritorialnem principu, prosim zavarovance, da gornje upoštevajo.

SOLE NAJ FINANSIRA TISTI, KI POTREBUJE KADRE

Večkrat slišimo govorice, da naše šolstvo zahteva za razvojem go-spodarstva. To vsekakor drži, in nam tako narekuje nove ukrepe in napore za napredok šolstva, da bo to zmožno usposabljati sposobne delavce in upravljanje. Za potrebno prilaganje šoli resničnim potrebam našega družbenega razvoja so seveda potrebne tudi solidne materialne osnove. Te osnove zagotavlja nov način finansiranja šolstva. Z novim zakonom o šolskemu je končno določena in zagotovljena popolna samostoj-

nost vseh šol in drugih vzgojno-izobraževalnih ustanov, obenem pa zakon tudi predvideva, da za šole skrbijo tisti činitelji, ki so jim kadri potreblj.

V preteklem letu so bili pri vseh občinskih ljudskih odborih ustavljeni skladi za šolstvo. Ker pa so občinski ljudski odbori v preteklem obdobju doživeli reorganizacijo uprave, v predračunih za šolstvo niso bile predvidene vse obveznosti, ki so jih občinski odbori v lahekem letu sprejeli. V posameznih skladih so se zato po-

javili primanjkljaji. Ce bodo v letošnjem letu v skladih za šolstvo tolkina sredstva kot v preteklem letu, razen tega pa bodo izbrali tudi vsi drugi možni viri dotoka sredstev, ni pojasni, da skladi ne bi mogli kriti vseh potreb šolstva na svojih območjih.

Vsi občinski skladi za šolstvo v kranjskem okraju finansirajo sedaj 148 vzgojno-izobraževalnih ustanov: osnovnih šol, gimnazij, strokovnih šol, posebnih šol, glasbenih šol, vzgojno-varstvenih ustanov, domov, oddelkov za odrašče-

in delavskih univerz. Samo na 12 strokovnih šolah v okraju se šola skupno 2750 učencev; iz našega okraja je v teh šolah 1936 učencev ali 70 odstotkov, iz drugih okrajov pa 823. Se najneje zahteve po reševanju skupnega finansiranja pa kažejo podatki posameznih občinskih ljudskih odborov. V občini Kranj se šola na 8 strokovnih šolah 2351 učencev. Le 923 ali 39 odstotkov jih je iz kranjske občine, iz ostalih gorenjskih občin 671 ali 29 odstotkov, iz drugih okrajov pa kar 787 ali 32 odstotkov učencev. Ista problemi se pojavijo tudi v drugih občinah kranjskega okraja, vendar je ureditve finansiranja šol v kranjski občini najbolj nujna, ker je ta prevzela šolo, ki so bile ustanovljene v okrajnem merilu in so bile tudi v pristojnosti okraja.

Svet za prosveto in kulturo pri OLO Kranj je pred kratkim razpravil o finansiranju šol v okraju in izdelal več predlogov in priporočil za reševanje pomanjkljivosti in težav, na katere so občinski ljudski odbori naleteli pri uvajanju zakona o finansiranju šolstva. Tako je svet med drugim izdelal tudi priporočila o tem, kdo naj bi prispeval sredstva za vzdrževanje šol. Ker osnovne šole izobražujejo skoraj izključno mladino iz območja ene občine, se bodo te šole finansirale iz drugih skladov za šolstvo občine, v kateri je šola. Prav tako bodo finansirane tudi gimnazije, le da bodo občine, iz katerih obiskuje večje število dijakov gimnazijo v drugi občini, prispevale številu svojih dijakov ustrezne dotacije v sklad tiste občine, v kateri je sedež občine. Na isti način bosta finansirani tudi Ekonomika in Administrativna šola. Za poklicno šolo za blagovni promet, Goštinško šolo in Kmetijsko šolo v Poljčah bodo po 50 odstotkov potrebnih sredstev prispevale ustrezne zbirnice, preostali del pa občinski ljudski odbori v okraju. 60 odstotkov sredstev za Mlekarško šolo naj bi prispevala slovenska mlekarška podjetja, 40 odstotkov pa ustanovitelj.

Na podoben način bo urejeno tudi finansiranje preostalih šol in izobraževalnih ustanov. — M. S.

Ob otvoritvi pionirske knjižnice v Kranju

Knjižnica - center za estetsko vzgojo naših najmlajših

Pred dnevi so odprli v Kranju v prostorih Kluba proizvajalcev PIONIRSKO KNJIŽNICO. Kranjski mladini jo je kot kolektivno darilo izročil dedek Mraz. O vsem tem smo že poročali. Zato bl danes želeli spregovoriti predvsem nekaj več o nalogah te nove knjižnice.

Vse do preselitev v druge prostore bo pionirska knjižnica izključno samo za najmlajše. S svojim — sicer skromnim knjižnim fondom — bo skušala zadovoljiti želje najmlajših po branju. Dosedanje izkušnje so namreč pokazale, da so bili predloški otroci v kranjski ljudski knjižnici najčešči odjemalci knjig.

Samo tako delo pa bi bilo brez dvoma preskopo. Zato si je knjižnica zadača razen te osnovne naloge še dve: v prihodnosti naj bi postal center mladinskega knjižničarstva in pa center za estetsko vzgojo otrok. Kot center za mladinsko knjižničarstvo bi imela pomembne naloge pri urejanju in usmerjanju tovrstnih knjižnic v šolskih zavodih, pri pionirskeh oddelih itd. Svetovala bi in pomagala pri urejanju in pri izpopolnitvi zlasti pa pri nabavni politiki takih knjižnic. Danes namreč vse pogosteje ugotavljamo, da so šolske knjižnice vse preveč prepusečne same sebi in da je njihova nabavna politika pogosto nesmotrna. Kot center za estetsko vzgojo pa bi skušala najmodernejše obliko estetske vzgoje uvajati v šolsko delo. Estetske vzgoje naj bi se knjižnica lotila s skupinskim delom v krožkih po raznih umetnostnih dejavnostih. V teh interesnih skupinah naj bi otrok začel oblikovati in izražati tisto, kar čuti. Za sedaj mislimo na štiri krožke, in sicer na likovni, literarni, lutkovni in filmski. Uspehe, ki bi jih delo v teh skupinah

rodilo, pa bi potem lahko posredovali šolam. Sodijo, da bo v teh krožkih delovalo okrog 200 otrok.

Mimo vsega tega pa imajo v načrtu tudi številne oddaje, lutkovne predstave, likovne prireditve naših najmlajših, glasbene oddaje, komentirano kino predstave, razgovore z mladinskimi pisatelji itd.

Samo še to. Knjižnica je moder-

no urejena, je pravzaprav ena najmodernejših tovrstnih ustanov pri nas. Pozanimali smo se še, zakaj v prvih dneh knjig ne bodo izposojali na dom. Pravijo, da bo treba najmlajše navaditi, kako naj pristopajo k knjižnim policam. Sele kasneje si bodo lahko izposojali knjige tudi domov. — J. K.

40 let dela Edvarda Lipovška

Ob koncu preteklega leta se je poslovil od glasbenega življenja dolgoletni glasbeni pedagog v Školi Loki Edvard Lipovšek. Ob tem je prav, da na kratko spregovorimo o življenjski poti tega skromnega glasbenega pedagoša, ki je polnih 40 let uspešno izpolnjeval svoje kulturno poslanstvo.

Edvard Lipovšek se je že v rani mladosti zanimal za glasbo. Ko je

imel deset let, ga je oče vpisal v glasbeno šolo v Gorici. Potem je prišla vojna in vsa družina se je preselila na Dunaj. Tam je nadaljeval s študijem glasbe. Posvetil se je violinji. Po prvi svetovni vojni se je preselil v Slovenijo. Nekaj časa je igral v mariborski Operi pod taktirko znane skladatelja Viktorja Parme in drugih, skoraj vsa kasnejša leta med obema vojnami pa je Edvard deloval pri vojaški godbi. Uspešno je vodil vojaško godbo v Zrenjaninu in v Vrču. Tam je bil tudi predavatelj glasbe.

Vstal je. Pri vratih se je obrnila in ga pogledala. Dejal je:
»Excuse me.«
Rahlo je povesila kotičko ustnic in se nasmejila. Rdečilo na njenih ustnicah je bilo razmazano. Ponokor skoraj do nosu. Guehler je pokazal s prstom na svoje zgornje ustnice.
»Oh!« je dejala.
Iz žepa je vzela zrcalo in se pogledala vanj.
»Oh, excuse me,« je dejala.
Vzela je robček in si obrisala ustnice. Potem se je spet naličila.
Guehler je nemočil cunjo v vodo in jo tako nečisto pljušnil po tleh.
Voda ji je oiskrila nogavice. Po njih se se prikazali majhni, temni madži.

Umaknila je noge. Potem je odšla. Slišal je korkate na hodniku.
»Tale mala bi bila kar primerna,« je dejal na hodniku Schmidt.
Guehler je sedel na posteljo. Zrak se mu je zadel nezmočno vroč.
»Spet je preveč zakurjeno,« je pominil.
»Celo večnost se obotavljš. Mar še nisi gotov?« se je oglasil Schmidt od vrat.
»Sem,« je dejal Guehler. »Ze grem.«

Vzel je vedro in odšel s Schmidtom po hodniku. Med kosilom jo je spet videl z zdravnikom pri mizi. Niti pogledala ga ni. Kadarkoli se je ozri k njej, je ravnomerno pogledala mimo njega, kot da ga sploh ni.
»Stara krava,« je dejal Schmidt.
Zgodaj popoldne so se vrátili v taborišče. Na

Leta 1939 je prišel v Skofjo Loko, kjer se je stalno naselil in se pričel ukvarjati z glasbenim življenjem v Loki. Njegovo pravo glasbeno-pedagoško delo pa se je začelo po osvoboditvi. V prvih letih po vojni je bil (redno je bil zapošlen na gimnaziji) sleherni večer v takratnem KUD in uspešno vodil vrsto let škojeloško godbo na pihalu in orkester. Leta 1953 je prevezel vodstvo Glasbene šole v Skofji Loki. Iz te šole so izšli mnogi nadarjeni glasbeniki, n. pr. pianistka Marija Kocjančičeva, fagotist Anton Rupar, violinist Milivoj Međnik, Jasna Kalanovska v Številni drugi mladi glasbeniki.

Ločenom bo ostalo delo Edvarda Lipovšeka, ki slavi štiridesetletnico svojega dela in 62-letnico rojstva, v prijetjem spominu. Posebno hvaljeni mu bodo starši, saj je z njihovimi otroki nežetokrat nastopal in prirejal najrazličnejše prireditve. Ob njegovem jubileju so se v prijetnem okolju poslovili od njega njegovi sodelavci, ki so skupno z jubilantom mnogo pripomogli, da je danes glasbeno življenje v Loki tako bogato. V. Rozman

Hiter razvoj pri nas terja razgledane in sposobne ljudi, da bodo sposobni reševati naloge, ki jih postavlja prednje čas. To znanje si dandanes človeku lahko pridobi le z nenehnim izobraževanjem v najrazličnejših institucijah — šolah, tečajih, seminarjih itd. Pravato so pri Delavski univerzi v Kranju na predlog Občinskega komiteja Zveze komunistov pripravili večerno politično šolo. Ta šolo naj bi pomagala slušalcem globlje spoznati družbeno-politično dogajanje in njegove teoretične osnove, hkrati pa naj bi jih usposobila za samostojno urednevanje ciljev na posameznih področjih družbeno-politične dejavnosti. Njen namen je torej usposabljati

slušatelje za družbeno-politično delovanje. Razumljivo je, da vsega znanja takša šola ne more dati. Program je pripravljen tako, da je v njem govora o vseh najbolj aktualnih vprašanjih v svetu in pri nas. Razen tega pa naj bi šola vzbuđala pri posameznem slušalcu interes za samostojni, individualni študij.

Program šole se loteva materije s področja sodobnih družbenih procesov, družbeno-ekonomske gradivte Jugoslavije, načel politične ureditve Jugoslavije. To je pravzaprav le okvirni program, ki tak, da si bo njem slušatelj pridobil tisto osnovno znanje, ki mu bo pomagalo reševati vse

probleme, s katerimi se nenehno srečuje v praksi na delovnem mestu.

Večerna politična šola ima več oddelkov: dva oddelka za člane Zveze komunistov, dva oddelka za sindikalne kadre, oddelek za mladino, oddelek za prosvetne delavce in oddelek za vodilni kader ekonomskih enot. Ima tudi svoj stutut in šolski odbor, razen tega pa se zbor slušateljev in aktiv predavateljev.

Pravzaprav, da bo ves učni program tak, da bo večji delež dela sicer na skupinskih razgovorih. V takih okvirih naj bi se potem razčiščevalo mnoge nejasnosti in problemi.

Večerna politična šola ima več oddelkov: dva oddelka za člane Zveze komunistov, dva oddelka za sindikalne kadre, oddelek za mladino, oddelek za prosvetne delavce in oddelek za vodilni kader ekonomskih enot. Ima tudi svoj stutut in šolski odbor, razen tega pa se zbor slušateljev in aktiv predavateljev.

Guehler je na odgovor, »Gledal je na oder.«

»Glej tistega, kako igra parnsko vojvodinje,« je dejal Gerlich.

»Se več krede bi moral požreti,« je dejal Guehler.

»Imeniten je. Kako tenak glasek ima!«

»Vojvodinje je bila toga zrnvana. Izpod ličila je silila temna brada.«

»Vse ostale so ženske, razen vojvodinje,« je dejal taborišeni govornik.

»Sicer ne bi bilo dovolj moških. »Egmonta« ne moreigrati samo z Egmontom.«

Gerlich se je sklonil k Guehlerju.

»Se ti ne zdi, da bi bilo bolje, če bi v vseh ženskih vlogah nastopali moški?«

»Zdi se mi nenačravno in neokusno,« je pominil Guehler.

»V vlogi Egmonta so spoznali dramaturga, ki je vodil kulturno dejavnost v taborišču.«

»Ko bi bilo vse v taborišču tako dobro, kakor je kulturna dejavnost, bi bilo kar znoeno,« je dejal Guehler.

»Kam meriš?«

»Sam več na vaše politične izpade.«

»Nemški vojaki smo,« je dejal Gerlich, »in paziti moramo na red in mir.«

Guehler ni več spregovoril. Odsel je z Bachmerjem.

»Kaj meniš o Gerlichu?«

»Nacist je, pravi nacist. Idealist.«

»Torej prepirčan?«

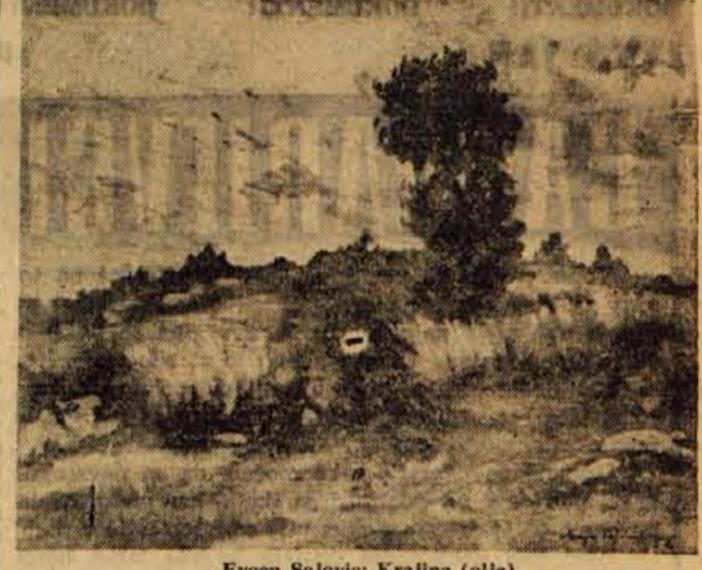
»Da,« je dejal Bachmer.

Odšla sta v kantino. Mimo sta pršila dva ujetnika.

»No,« je dejal prvi, »to je bila opera.«

»Ko so se oglašile violine, sem zaspal,« je dejal drugi.

Za dolgo mizo v kantini sta našla Beijerkeja in Schmidtja. Pred njima so stale prazne pivske steklenice.

Evgen Sajovic: Krajina (olje)

Z razstave v Mestnem muzeju v Kranju

Plastika in krajina

Včeraj je bila v Mestnem muzeju v Kranju odprta razstava, s katero sta se kranjskemu občinstvu predstavila akademski kipar Anton Sigulin in akademski slikar Evgen Sajovic iz Ljubljane. Že bežno srečanje z razstavo je počelo z vstopom, da so se razstavljene plastike in krajine strnile v posrečeno sintezo umetnosti in hotenj občih razstavljev.

Razstavljevajoči imen je bil na listi na seznamu likovnikov, ki so že razstavljali v tukajšnjih prostorih. To je jutro prvo srečanje s Kranjem. Dogodek pa zasluži tolkiko večjo pozornost, ker se ob razstavljavljavca tokrat prvič predstavljata s samostojnima razstavama.

Ne bo odveč, da obča gosta bežno predstavimo. — Razstavljavčec ima na listi na seznamu likovnikov, ki so že razstavljali v tukajšnjih prostorih. To je jutro prvo prvo srečanje s Kranjem. Dogodek pa zasluži tolkiko večjo pozornost, ker se ob razstavljavljavca tokrat prvič predstavljata s samostojnima razstavama.

Na bo odveč, da obča gosta bežno predstavimo. — Razstavljavčec ima na listi na seznamu likovnikov, ki so že

CANKARIEVCI

Topništvo pa je usmerjalo svoj ogenj zdaj na to, zdaj na drugo pobočje dražgoškega ozemlja, kakor se jih je pač zdelo najprimernejše. Prvi dan so tolkli le štirje topovi kalibra 40 mm, a tudi to ni bilo malo. Ker so imeli dober pregled in so bili njihovi položaji razmeroma blizu, so užgali takoj in na vse, kar se je le malo premaknilo.

Granate so udarjale tako močno, da so povzročale pravi potres. V intendanturi so škatle kar poskakovale, na oknih se je drobilo steklo, hiše so bile zavite v prah!

Med tem pekiškim ognjem je bilo težko borce tudi hraniti. Vsak premik je pomenil veliko tveganje. A kljub temu so tovariši raznašali hrano na položaje, kajti borci so začeli slabeti. Zlasti nevarni so bili težki mitraljezi, ki so jih Nemci že ta dan postavili po Novakovem hribu, na Površnici in na tako imenovanem Slemenu. To so vzpetine, s katerih so streljali v Dražoše in na tamkajšnje položaje skoraj vodoravno. Razen tega partizani niso imeli boljih zaščitnih oblek, da bi se skrivali pred nevarnimi nemškimi mitraljezci. Glede tega so bili napadalci veliko na boljšem.

Zahodno od Peči, blizu cerkve, se je prvi dan spadla v glavnem le skupina ob poti, ki je odbila Nemcem tudi s te, najzahodnejše strani, ko so hoteli prodreti med hiše. Vodnik Rudi Robnik se je s smučmi spustil na ogroženi kraj in z brzostrelko pomagal desetini, ki se je spopadla z napadalci. Zvečer je nemški oficir v Rudinem pripovedoval, da se partizani vozijo na smučeh kot samo vragi in da so strelci, kakršnih še ni srečal.

Tisti dan so dobili borci pri Čerkvi hrano okrog enajstih in to je bilo potem za ves dan. Nemci so kar preveč nažigali v to smer. Hrano jim je prinesel neki domačin, ki je za to uporabil kar koš.

Vse nemške granate pa niso eksplodirale, čeravno jih je ta dan padlo zelo veliko. Posebno na Peči! Tedaj so začeli govoriti, da je veliko granat sabotiranih ali pa so tempirane tako, da bodo eksplodirale šele pozneje! Nemci so tedaj imeli nekaj tovarn za municijo tudi v drugih okupiranih deželah — na Češkem, v Belgiji ali v Holandiji. Morda so bile po sredi tega res roke tamkajšnjih rodoljubov — antifašistov, ki so se oprijeli take oblike boja? Marsikatero življenje je bilo tu prihranjeno in prav zanimivo bi bilo vedeti, od kod so prišle te granate. Morda so bile res sad sabotaže?

Ker so strojnice v začetku zmrzovale, jih je orožar Vraničar z mitraljezci ogreval nad plamenčkom v hiši, kjer si je uredil majhno delavnico. To je bilo važno opravilo, kajti na položajih je bilo nad dvajset partizanskih strojnici, ki so pomenile hrbitenico obrambe! Tedaj so bile v rokah mitraljezcev Ivana Zajca, Maksa Krmelja, Henrika Bička, Janeza Tomlja-Templanovega, Franca Jerale, Maksa Ržena, Vinka Žaklja, Miha Fistra, Pavla Ingliča, Franca Potočnika, Franca Dácarja, Tončka Benedičića, Danka Padovana, Lojzeta Goloba, Dragi Jakopic, Buštinovega Milana, Jerneja Slaparja, Karla Mlakarja, Pavla Platiše, Toneta Dežmana, Justina Dolinarja, Janeza Zvana in še nekaterih drugih, kajti mitraljezci so se tudi menjavali. Med naštetimi danes žive samo še zadnji trije...

In ko je ta vroči januarski dan začel minevati, so se številni napadalci brez doseženih namenov moral umakniti pod vznosje strmin, od koder so zjutraj začeli napadati.

Branilci Dražoš bi radi še za dne zdrknili po strmini, da bi pobrali nemško orožje ali opremo padlih Nemcov. Toda podnevi je bilo to toliko kot pasti, zato se niso spuščali s položajev.

Na Bičkovih položajih je obležalo precej napadalcev, čeravno so jih »kameradi« večinoma odvlekli stran. Nekaj pa jih je kar utorilo v snegu, da so njihove ostanke našli šele na spomlad, ko je sneg skopnel. Jože Kovačič se tega večera še živo spominja:

DOKUMENTI! DOKUMENTI! DOKUMENTI!

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega dobrega moža, očeta, starega očeta, tanta

JANEZA NAHTIGALA

Se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovih zadnjih poti. Posebno se zahvaljujemo duhovščini, kolektivu in sosedom, ki so nam ob težki urki stali ob strani.

Kranj, 3. januarja 1962

Zaljuboči sorodniki

ZAHVALA

Ob izgubi naše ljube hčerkice

SONJE

Se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Plutu za njegovo skrb. Posebno smo pa še hvaležni sosedom, zlasti Ozebkovi in Sušteršičevi, ki so nam stali na strani in nam pomagali. Iskrena hvala tudi vsem za tolažilne besede in za podarjeno cvetje.

Hvaležni družini Kopač in Konc

Obisk v vasi ob meji

Kako daleč je do Rateč, očka? — sem ondan v Podkorenju povprašal starejšega moža. — Ja, daleč — mi je dejal, — točno pa bi vam zdaj ne mogel povedati. Stopite k Razingerju — tistake hiše na vrhu klancika, vidite — tam hranijo menda neki star dokument o oddaljenosti do Rateč in do Kranjske gore! —

Kakšen dokument neki, sem si mislil. No, stopim tja in pogledam, sem dejal skoraj na glas, ko sem se od starega Kórenca že poslovil.

— Ja, ja, več kot sto let je že sta-

nih krajev tega okraja potrjuje, da je kraj Podkoren od kraja Kranjska gora oddaljen 3255 navadnih moških korakov ali 1302 klapstr ali eno četrtnino in 302/4000 milij; kraj Podkoren pa je od kraja Rateče oddaljen 4355 navadnih moških korakov ali 1742 klapstr ali eno četrtnino in 3742/4000 milij. — Krajevna oblast Bela peč, 13. septembra 1834.

Nisem šel pač, da bi preveril podatke o oddaljenosti do Rateče. Sedel sem na vlač in v manj kot petih minutah sem bil v zadnji vasi v Jugoslaviji. Je pa ta do-

Ratečami in Belo pečjo gre namreč z vrha Mangartia čez Mangartska jezera. Pod Italijo je 2373 ha zemlje rateških posestnikov, od tega 53 ha orne zemlje, 817 ha pašnikov in travnikov ter 1035 ha gozdov. Razen starih kmetov so vse dvolastniki. Odnosni z Italijo pa so urejeni. Ratečani lahko vsak dan hodijo obdelovat zemljo in pasti živilo na Italijansko stran. Ce bi Italija razstila rateško zemljo, bi deset rateških posestnikov izgubilo vso svojo zemljo, 14 posestnikov bi jo izgubilo tri četrtnine, 12 posestnikov dve tretjini

T uristično društvo v Ratečah je poznamo daleč naokrog kot zelo delavno. Gostuje v gostilni Mojmir, zadnji rateški hiši, od katere je do meje le še borih 700 m. Predsednik društva je že več let JOZE DOLINAR, ki bo letos dopolnil že 83 let, pa še vedno pridno dela — ne le kot turistični delavec, ampak tudi kot pisatelj. Ni sicer Ratečan — rodil se je leta 1879 na Pšenični polici pri Cerkljah — toda od leta 1936 stalno živi tu, občasno pa že od začetka tega stoletja. Rateče in rateško življenje pozna bolje kot malokdo drugi. V Planinskem vestniku je leta 1954 objavil daljši spis z naslovom »Rateče, rateško pastirstvo in življenje in še kaj«, v zborniku »Pod Triglavom«, ki ga je leta 1954 izdal Planinski društvo Jesenice, pa spis »Iz rateške kronike«. Piše tudi pesmi. Kot informatorja in planinskega delavca ga omemba tudi Evgen Lovšin v knjigi »Gorski vodniki v Julijskih Alpah« (Planinska založba Slovenije, Ljubljana, 1961).

Merskaj zanimivega mi je poovedal Jozef DOLINAR iz starejšega in novejšega življenja Ratečanov. Dal mi je na vpogled tudi kopis dr. VALTERJA BOHINCHE iz leta 1930. Zdaj že umrl posestnik in mlizar iz Rateč JANEZ JUVAN (rojen leta 1873) je tega leta namreč dr. Bohincu pripovedoval mnoga zanimivosti iz preteklosti Rateč in Ratečanov, ki bi nedvomno utonile v pozabje, če ne bi bile zapisane. Iz teh zapiskov zvemo med drugim, da je bilo v tem stoletju največ snega v Ratečah leta 1909 — 3 m. Po vasi, od hiše do hiše, so ljudje skopali predore, drugače niso mogli drug k drugemu. Ogromno snega je bilo tudi v zimi 1869-70, pa tudi 1. 1878 — 2 m. Povprečno pa ga zapade od 80 cm do 1 m.

Tudi oglje so Ratečani nekdaj kuhali v okoliških gozdovih, pa le nekako do leta 1880. Načrt so ga vozili v fužine v Belo peč. Jože Dolinar pravi, da se v Planici zemlji še danes pozna — bolj črna je. Ime gore Kopje, ki je danes na Italijanski strani, jugozahodno od tromeje Italija-Avstrija-Jugoslavija (italijansko ji pravijo Monte Copo), pride menda od besede »kopa«.

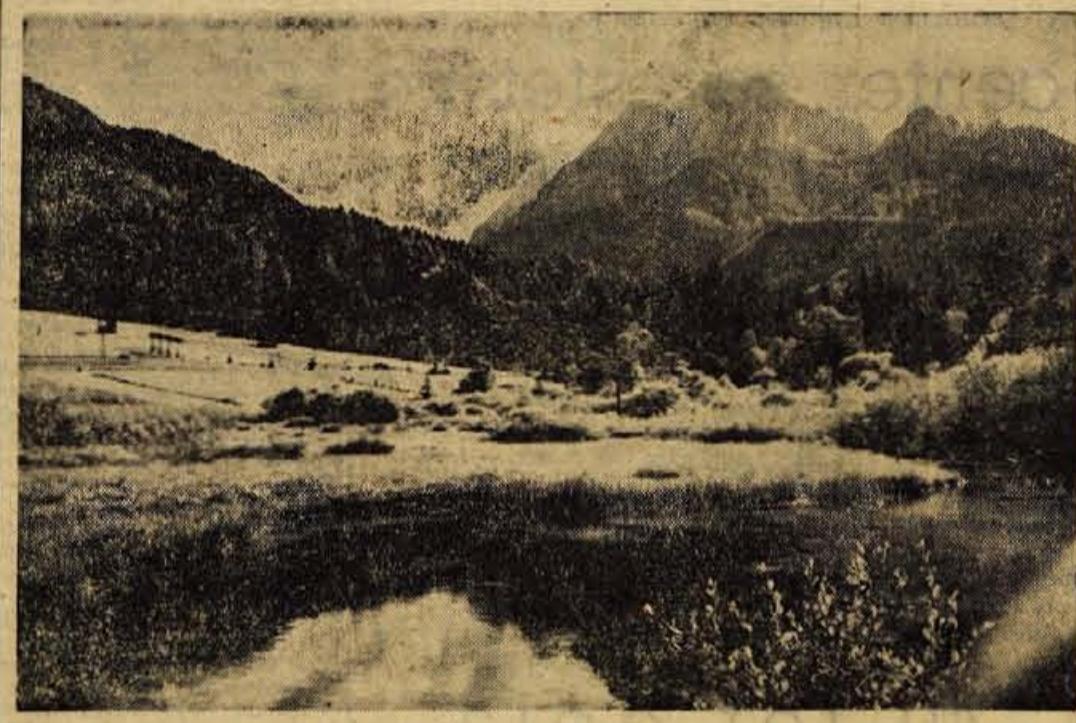
Nekako do leta 1915 pa so Ratečani kot s postranskim zaslužkom ukvarjali še z lomljencem ledu. Izvajali so ga cele vlake celo v Videm, Trst in Gorico. — Na jezerih (Mangartska jezera) so ga okrog leta 1896-97 nalomili celo skladovnico, jo zavarovali z deskanami in ga odvajali še poleti, v maju in juniju. Lomili so ga tudi v Ledinah (presihajoče jezerce ob cesti iz Rateč v dolino Planice), kjer so delali veli vuščani, tudi žene in otroci. Za vagon ledu so dobili 8 do 9 forintov (goldinarjev). Sekali so ga s sekiram in 12 do 16 cm debele plošče dvigali s ceplini.

Rateče so bile včasih tipično planinsko naselje, saj so tu redili tudi po 1000 ovac (od teh 400 milentih) in do 300 kož. mleka pa so samo v Planici, kjer je bilo nekdaj glavno pašno področje, namolzli ob vsaki moži do 80 litrov, nekaj manj pa tudi na planini pod Mangartom. Vendar je bilo pastirske življenje v prejšnjih stoletjih zvezzano tudi s pretekaterimi nevarnostmi, od katerih pojav medveža "volkov" ni bil tako redek. Spomini na tiste čase so že močno zbledeli. Naj za konec tega zapisa navedemo samo en resničen dogodek, ki nam ga je po pripovedovanju starši Ratečanov ohranil Jože Dolinar.

Bilo je nekoč v prejšnjem stoletju — točno ne ve nihče. Terjanceva brata Lenc in Gregor, doma iz zadnje, na samotni livadi proti prvemu Mangartskemu jezeru stoeče hiše v Belli peči, sta v pozni jeseni tamkaj napravila drva za kopo. Stanovala sta poleti in pozimi v kožariči (bajti, narejeni iz smrekovega lubja).

Nekega jutra sta v novozapadlem snegu zagledala medvedovo sled. Imela sta puško in sta sta za sledijo: Lenc prvi golih rok, za njim pa Gregor s puško. Na kraju, ki se imenuje Skednjič, sta pršila do medveda, ki se je postavil na zadnje žape in se zakadil v Lencu. Trdno sta se objela. Lenc je bil toliko prisben, da je glavo trdno porilil medvedu pod gobec, da ga ta ni mogel ugrizniti. Lenc je bil pravi hrust in ravnala sta se precej časa, a medved ga je vedno obračal proti Gregorju, da ta nikakor ni mogel priti do strele. Ko Lenc ni mogel več vzdržati, je zaklical brata: »Streljal mene ali medveda, ne morem več vzdržati!« Gregor je pomeril in sprožil. Kroglja je odletela mimo Lencove glave in smrtno zadela medveda. Lenc je bil rešen, toda precej časa je minilo, preden je bil spet starši hrust.

A. Triler

Rateče niso znane samo po Planici in mamutski smučarski skakalnici v njej. Tudi Sava Dolinka izvira tam — Nadiza ji pravijo, ki pa ponikne in pride na dan v jezeru Zelenici pri Podkorenju, ki ga prikazuje slika. Ta lep kraj z okolico namerava TD Rateče urediti v nekdanjen narodni park, ki bo nedvomno precejšnjega turističnega pomena (Foto: F. Perdan)

ra tista listina. Razdalje so takrat merili v korakih, klapstrah in miljah. Cakajte, takoj jo poščem! mi je rekla Roza Razinger, ko sem ji razložil, zakaj sem prišel.

Prinosa mi je dve poli orumelega papirja, popisanega s črnilom v gotici. Nekakšno potrdilo iz leta 1834, ko so Kórenči imeli baje neke spore s poštarjem, pa je bilo treba uradno potrditi razdaljo Podkorenja do Kranjske gore in do Rateč. Potrdilo je izdala tedaj krajevna oblast Bela peč (zadnja slovenska vas). To je Bela peč, tudi Fužine imenovana, kjer so nekdaj topili železovo rudo. Takoj za to vasjo je nekaj potekala meja med Kranjsko in Korosko. Meja, določena po rapalški podobi iz leta 1920, se je po drugi svetovni vojni (pariski pogodbi iz leta 1946) le malenkostno spremnila. Jalovec je zdaj v celoti na jugoslovanski strani, nekaj ekščev na Koroško in Kranjsko, danes že na Italijanski strani. Takole se glasi v slovenskem prevodu:

— Na podlagi prošnje občine Podkoren se iz uradno okrajinoblaščenih izkazov o razdalji posamez-

kument brez dvoma zanimiv, saj nam prikaze delček življenja pred dobrimi 127 leti.

Rateče so res zadnja vas v Jugoslaviji — manj kot kilometrje je od tam do italijansko-jugoslovanske meje — ne pa zadnja slovenska vas. To je Bela peč, tudi Fužine imenovana, kjer so nekdaj topili železovo rudo. Takoj za to vasjo je nekaj potekala meja med Kranjsko in Korosko. Meja, določena po rapalški podobi iz leta 1920, se je po drugi svetovni vojni (pariski pogodbi iz leta 1946) le malenkostno spremnila. Jalovec je zdaj v celoti na jugoslovanski strani, čez vrh Mangarta pa poteka meja in lepa Mangartska jezera s pianino. — Za jezera — so skoraj docela obdržali Italijani. Katastrska meja med

19 posestnikov polovico, razen tega pa bi bilo prizadetih še 30 kmetov z eno tretjino all manj posesti. Na jugoslovanski strani je rateške zemlje okrog 2500 ha, torej nekdaj več kot na italijanski, vendar je na naši strani nerodovitne okrog 1400 ha, na italijanski pa le 700 ha. Po letnem štetju prebivalstva ima vas Rateče 689 ljudi, medtem ko jih je imela še v začetku tega stoletja — v bivši avstroogrški monarhiji — precej več: 800 do 850. Glavna gospodarska panoga je živinoreja, danes govedoreja, nekaj deloma skakalnic na velikih skakalnicah, saj so pred odsodhom na turnejo v Planici vadili na 80-metrske skakalnice le komaj teden dni. — Prav tako pa se jih tudi pozna, da letos še niso imeli konkurenčnih nastopov. Nedvomno je nastop na tekmi, zlasti pa še v takšni konkurenči, kot je letos na tej turneji, vse nekaj drugega kot pa navaden trening.

Danes bo zadnja tekma te novoletne turneje v Bischofshofenu. — J. Javornik

Republiška namiznoteniška liga
TRIGLAV zanesljivo prvi

Triglav : Ljubljana 9 : 1,
Triglav : Jelenice 9 : 1

Čeprav sta do konca tekmovali v republiški namiznoteniški ligi še dve koli, je Triglav iz Kranja že zanesljivo prvi, saj s takšno ekipo, kot jo ima, ne more izgubiti niti enega srečanja v republiški konkurenči.

V dnehi pred novoletnimi praznik je ekipa kranjskega Triglava visoko premagala najprej Jelenice z 9 : 1, nekaj dni kasneje pa so bili dosegli rezultati: Frelih : Zajc 2 : 1, Tomec : Kern 2 : 0, Teran : Tomič 2 : 0, Teran : Tomič 2 : 0, Cadež : Kojetter 2 : 0, Frelih : Zajc 2 : 0, Cadež : Kojetter 2 : 0, Plut : Horvat 2 : 1, Cadež — Plut : Horvat 2 : 1, Cadež — Plut : Kern 1 : 2 (edina zmaga za Ljubljano), Teran : Zajc 2 : 0, Tomec : Tomač 2 : 0. — J.J.

NESREČE

VLAK JE IZTIRIL

V sredo, 3. januarja, nekaj minut pred poletom je prišlo do progri Ljubljana-Jesenice pri Potokih do železniške nesreče. Diesel lokomotiva